

S'Arenal de Mallorca

Publicació independent de
la comarca de S'Arenal.
Edita: Associació de Veï-
nats.

DIRECTOR
Mateu Joan i Florit.
DIPÒSIT LÈGAL
PM 473-80.
Publicitat i subscripcions
Camí Canteres, 132.
Apartat de Correus, 124 -
07600 - S'Arenal de
Mallorca.
Telèfon: 265005.

PUBLICACIÓ INDEPENDENT DE LA COMARCA DE S'ARENAL

ANY. V.N. 115

15 DE GENER DE 1987

PREU 75 PTES.

Molt de públic al festival esportiu aeri del diumenge dels Reis a S'Arenal

Sota el lema "Esport
sí, droga no", se va cele-
brar el diumenge dia 4
de general al Club Nàu-
tic S'Arenal, un acte es-
portiu aeri, amb motiu de
cap d'any i de la festa
dels Reis Màigs. Dins el
programa hi figurava el
llençament en paracaigü-

des dels Reis Maigs i una
exhibició d'ultralleugers.

Molta de gent se va con-
centrà al lloc des de prime-
res hores del matí, per a
presenciar l'espectacle, pa-
trocinat per l'Ajuntament
de Lluçmajor i l'Associació
d'Hotelers de S'Arenal.

Una averia a l'avioneta que
havia de transportar als
paracaigudistes, va impedir
poder admirar el seu llan-
çament damunt l'arena de
la platja, la qual cosa fa
significar una certa decep-
ció pels milers de nins que
havien acudit a la cita ma-
tinal.

EXHIBICIÓ ULTRALLEUGERS

Amb un poc de retard
sobre l'horari previst se va
iniciar l'exhibició d'ultra-
lleugers a càrrec de l'Esco-
la d'Ultra-lleugers de Son
Bonet, que feu les delícies
dels assistents amb un es-
pectacular envolada i ater-
ratge damunt l'arena de la
platja, així com amb diver-
ses passades de vol rasant,
que causaren gran impres-
sió entre el nombrós pú-
blic espectador que va anar
a la platja animat pel bon
sol i bona temperatura
que disfrutarem durant tot
el dia.

Des de les terraces del
Club Nàutic, presenciaren
l'espectacle, el batle de
Lluçmajor, Antoni Zano-
guera amb alguns regidors,
així com el responsable
esportiu del CIM, Santiago
Coll.

La banda de música in-
fantil de S'Arenal, va ani-
mar l'espera del llança-
ment de paracaigudistes,
que finalment fou suspesa
als voltants del migdia, al
no poder solventar-se els
problemes de l'avió que
els havia de transportar.

Segon concurs de redacció en llengua catalana

SE CONVOCA EL II CONCURS DE REDACCIÓ EN LLENGUA CATALANA, ENTRE
ELS ALUMNES DE LES ESCOLES I INSTITUTS PÚBLICS I PRIVATS DEL TERME MU-
NICIPAL DE LLUCMAJOR I ELS POBLES DE S'ARENAL, ES COLL, ES MOLINAR, SON
FERRIOL I SANT JORDI, DEL TERME MUNICIPAL DE CIUTAT.

L'EXTENSIÓ DE LA REDACCIÓ SERÀ DE TRES QUARTS DE FOLI MANUSCRITS,
TEMA LLIURE, PREFERENTMENT SOBRE EL RESPECTIU BARRI I NECESSITATS
DELS REDACTORS.

SE PREMIARAN EN METÀLIC, REGALS I LA PUBLICACIÓ A S'ARENAL DE MA-
LLORCA, LES DEU MILLORS REDACCIONS DE CADA CENTRE ESCOLAR.

EL JURAT QUALIFICADOR ESTARÀ FORMAT PER LA DIRECCIÓ DE CADA CEN-
TRE ESCOLAR I PER LA DIRECCIÓ DE S'ARENAL DE MALLORCA.

Organitza

S'Arenal de Mallorca

Patrocina

CONSELL INSULAR DE MALLORCA

Telèfons útils a S'Arenal

A la part de Ciutat

Ajuntament	727744
Tota casta de desperfectes a la via pública (entre les 13'30 i 15'00)	727643-727644
Bombers	281250-290017
Residència de l'assegurança social	289100
Creu Roja de Ca'n Pastilla	264040
Polícia Nacional	091
Polícia Municipal	092
Polícia Municipal de S'Arenal	490503
La Porciúncula	260002
Tele-Taxi	401414
Radio-Taxi-Platja	255440

A la part de Llucmajor

Ajuntament	660050
Oficina de S'Arenal	264071
Bombers	660756
Polícia Municipal	661767
Guardia Civil	264121
Ràdio Taxi	263080
Parròquia	263265
Aigua potable a domicili	261426
Associació de Veïnats	265005
Grues Sampil	264193
Servici Municipal d'aigües Sosegur	262493

Aquest periòdic surt cada quinze dies. Se pot trobar als quioscos de S'Arenal, Ca'n Pastilla, Es Coll, Son Ferriol i Sant Jordi. Subscriviu-vos-hi

BOLLETÍ DE SUBSCRIPCIÓ

Nom

Carrer

Població Tel.

M'interessa una subscripció:

☐ SEMESTRAL 900 Ptes.

Forma de pagament:

☐ Rebut domiciliat a un Banc

Banc Suc.

Compte n.º Titular

☐ Comptat Firma

Ompliu aquesta tarja i enviau-la al Cami

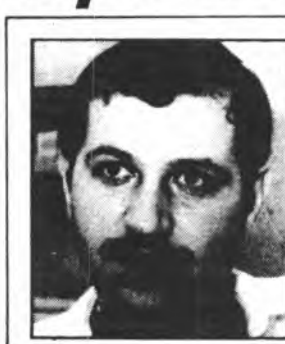
Canteres, 132, S'Arenal.

El PSOE, un partit nacionalista espanyol

Els nacionalistes tenim un objectiu molt clar: fer possible que el nostre poble es pugui governar ell mateix, superant l'estret marc actual, i que no li pugui esser negat cap dels drets que pertanyen a un poble sobirà. I això sols s'ho poden plantejar forces polítiques sobiranes, no depenents d'un centre exterior, és a dir, amb capacitat autònoma de decidir. De fet, el grau de consciència de cada nacionalitat es pot mesurar per la capacitat de comptar amb partits propis, nacionalistes, capaços de defensar eficaçment els interessos dels seus pobles, sovint oposats als que defensen les forces hegemòniques a Madrid. Amb aquests partits nacionalistes, reivindicadors d'un drets legítims d'autogovern, s'identifica el PSM, al costat de totes les plataformes, del tipus que siguin, que es mouen per la recuperació de la nostra identitat cultural i política.

Ara, emperò, ens trobam que l'amic Josep Moll, en una mena de manifest electoral, després d'haver autoproclamat el seu partit —amb la modèstia habitual dels homes del PSOE— com a "l'única alternativa vàlida", "la força decisiva", etc., ens descobreix que el PSOE podria resultar un partit nacionalista. Cosa que, d'altra, coincideix —per raons ben diferents— amb el meu parer.

Encara no fa gaire, amb motiu de les eleccions basques, quan Damborenea ridiculitzava obertament en els actes electorals del PSOE la llengua basca, o quan Leguina confonia Euskadi amb un suburbi madrileny, se'm reafirmava aquest caràcter nítidament nacionalista espanyol que té el PSOE. Un nacionalisme que s'identifica amb l'Estat central, entès com a expressió de la nació espanyola, com tant s'agraden de recordar-nos amb el seu esment a parlar del "gobierno de la nación" i, sobretot, amb una gestió política centralitzadora i maliciada cap a tot el que pugui re-

Mateu Morro

forçar l'autogovern de les nacions integrades dins l'Estat.

El govern del PSOE ha significat la potenciació d'un neocentralisme que havia restat apagat durant els primers anys de la transició. Primer fou la LOAPA —amb la UCD—, que fou declarada anticonstitucional, i l'impuls de la nostra autonomia per la via limitadora i restrictiva de l'article 143, però que després s'ha concretat en tota una pràctica de govern, des d'una legislació general que ignora els fets autonòmics —Llei d'Aigües, Llei de Bases de Règim Local, Llei del Poder Judicial...—, fins a un confús finançament que no permet que cada comunitat autònoma pugui decidir on destinar els recursos econòmics, que ha refermat els aspectes centralistes de l'Estat.

El nostre idioma i la nostra cultura no han iniciat el procés normalitzador necessari. Ja sabem que l'amic Josep Moll pensa que d'això la culpa, tota la culpa, la tenen en Cañellas i en Gilet, però cal recordar-li que la majoria dels factors de castellanització que operen sobre la nostra societat depenen del govern del PSOE: educació, televisió, administració central, etc. La dreta illenca ha estat nefasta per a la nostra llengua i cultura, però la responsabilitat del PSOE —en la mesura en què governa l'Estat— és molt superior. Fou l'Estat central, practicant una política assimilista durant segles, el causant de l'actual situació discriminatòria, i

ara, quan encara té en el seu poder la majoria dels ressorts institucionals, no es pot inhibir de la tasca de restituir la llengua catalana a l'oficialitat plena.

Però no importa anar a Madrid per descobrir el nacionalisme espanyol del PSOE. El PSOE a les Balears ha donat proves a bastament de ser un partit altament dependent, sempre a les ordres de Madrid. El PSOE a les Balears ha votat contra que se'ns cedissin les competències en educació, s'ha oposat a la iniciativa parlamentària del PSM instant la conversió de Cabrera en Parc Natural, s'ha oposat a la cessió de competències en matèria d'aigües, ha votat contra la proposició del PSM que demanava l'ús de les llengües no castellanes en el Parlament de Madrid, etc. S'ha demostrat ben clarament que el PSOE a Balears no té capacitat de decisió sobre les coses més importants, les fonamentals per a bastir un autogovern real. Fins i tot en els municipis que ha pogut controlar (Ciutat, Calvià, Maó... no són poc importants) ha manifestat una actitud poc clara envers la normalització lingüística (¿Què se n'ha fet del programa de normalització lingüística aprovat per l'Ajuntament de Ciutat essent regidor Joan Perelló?), i no en parlem ja envers la necessitat d'un planejament urbanístic mínimament respectuós amb l'entorn.

L'amic Josep Moll, amb la

seva proclama electoral, ens presenta el PSOE com el gran salvador —a cops de vots i diputats—, i no s'estalvia impropis i desqualificacions. Caldria contrastar la seva sobèrbia verbal amb la modèstia dels que poc a poc, però amb fermesa, han anat aconseguint realitzacions importants dins el terreny de la nostra recuperació nacional. Caldria recordar-li que és gràcies a Voltor que podem veure televisió en català, que és gràcies als esforços de mestres i pares —sovint malgrat els entrebancs del MEC— que l'escola en català fa camí, que és gràcies a multitud de petites iniciatives que hi ha premsa en català (l'electoralisme del Sr. Triay a banda), i que la tasca parlamentària, i dins tots els camps, del PSM no ha estat gens menyspreable. Fins i tot m'atreveiria a dir que bona part de les actituds favorables a la nostra realitat nacional que s'han anat detectant adesiara dins el nostre món polític, no són del tot alienes a la presència d'un nacionalisme organitzat i actiu, concretat en el PSM políticament.

El missatge electoral me'l guardaré per a un altre moment, però així i tot, crec que cal dir que la proposta que ens fa l'amic Moll —des d'un PSOE cada cop més semblant al PRI mexicà— no és la que Mallorca i les Illes necessiten. El seu discurs és profundament simplista, i això no és casual. Darrera aquesta simplificació, en la qual el PSOE esdevé la panacea universal i tota la resta romànica i voluntarista, o dretans empedreïts, s'hi amaga la realitat d'una política centralista i estatalista. I d'aquesta opció poca cosa en podem esperar. Sense una alternativa nacionalista i d'esquerra en el govern de la nostra Comunitat Autònoma, sols serà possible una gestió provincial i sotmesa a les limitacions dels dissenys centralistes.

() Secretari General del PSM-EN

SANT SEBASTIA '87

11-25 GENER

S'ARENAL DE MALLORCA
BALL DE BOT I FOGUERONS
DIA 16 DE GENER A LES 20'00

ES MOLINAR
FOGUERONS A LES 20'00
BALL DE BOT A LES 21'30

SON FERRIOL
BALL DE BOT I FOGUERONS
DIA 16 DE GENER A LES 20'00

COLL D'EN RABASSA
BALL DE BOT
DIA 16 DE GENER A LES 20'00

AJUNTAMENT DE PALMA

Contra el PSM

Teoria formal d'una mort desitjada

Joan Mir

Hi ha una línia de teorització del nacionalisme, coincident a negar-li tota viabilitat política, que va —no és casual— des de Josep Melià fins al nostre més recent *mugalar*, i tan convincents són les seves argumentacions que fins i tot perd sentit la interrogació habitual sobre les causes del no creixement d'aquest moviment i adquireix relleu la reflexió sobre la seva inexplicable llarga supervivència i la seva relativa estabilitat actual malgrat tan adverses circumstàncies. Seria sobrer esmentar amb detall l'acolliment entusiasta que atorguen a aquestes tesis els partits polítics centralistes, que, quan veuen pròxima la descomposició del nacionalisme organitzat, esdevenen aus carronyeres d'indissimulada voracitat.

Els arguments contraris a la supervivència del nacionalisme polític són ben simples de resumir; vénen a dir que el nacionalisme que brosta després de la dictadura és capaç d'arrossegar una part de la població darrera unes banderes reivindicatives (el respecte a la llengua, a la personalitat del nostre poble, als símbols de la seva identitat...), però que avui, amb moltes fites aconseguides (democràcia formal, Estatut d'Autonomia veient, Llei de normalització lingüística, banderes i himnes més que no en volíem...), ja no té contingut l'antiga reivindicació nacionalista i perd sentit l'existència d'un partit que gairebé no té altra raó de ser que el manteniment d'un programa que les circumstàncies van deixant buit.

Fal·làcies

Aquesta argumentació tan contundent conté, no obstant això, unes quantes fal·làcies que no serà dolent explicitar. En primer lloc, aquelles contrades (Catalunya i Euskadi) on l'autonomia ha assolit un sostre més alt i on, per tant, segons aquesta reflexió la reivindicació, nacionalista hauria d'haver quedat més buida de contingut, són les que tenen partits nacionalistes més forts, contràriament a allò

que hauria de passar si fossin consistents les raons donades pels nostres teòrics derrotistes.

Almenys un país, Catalunya, ha demostrat que no és imprescindible aixecar fins a la independència l'horitzó polític per mantenir amb bona salut el nacionalisme. Jo diria que el nostre mal és just el contrari; el precisament l'excursiu camí que queda per recórrer allò que desencoraja molta de gent i atorga certa versemblança als que acusen el nostre nacionalisme no de buit de contingut reivindicatiu sino d'utopia irrealitzable.

Una altra fal·làcia, explicable per la «professionalitat» política dels agosarats teoritzadors de la nostra defunció, consisteix a equi parar el nacionalisme, fins i tot organitzat en forma de partit, sempre s'assembla més a un moviment social que no a una secta organitzada per defensar uns interessos de classe. Això implica que la lògica aplicable als partits nacionalistes ha de ser diferent de la que val per als altres: la gent vota opcions de poder per defensar «racionalment» els seus interessos, però a l'hora de defensar la seva identitat aquesta racionalitat mercantilista s'esvaeix i una porció no menyspreable de la població fa el «disbarat» de fer costat a postures objectivament testimonials. No hi ha cap partit nacionalista que no tenguí un ampli espectre sociològic a la seva base, i, encara més, tots els partits (pensem en el PSOE), quan volen eixamplar la seva clientela, esgrimeixen un to nacionalista en el seu discurs. Al País Basc ha estat patètica però ha donat un cert resultat l'exhibició d'espanyolisme del PSOE davant l'electorat de Coalició Popular per aconseguir que, contra l'abertzisme, dreta i esquerra votassin en Txiqui Begas com a candidat espanyolista millor situat. Si el PSOE, partit nacionalista espanyol per excel·lència, governant un estat independent, no considera buida de contingut (o

almenys, exempta de reït electoral) la retòrica nacionalista, que no ha de poder dir el nacionalisme mallorquí amb tant de camí per recórrer?

Quin requiem?

La tercera fal·làcia del requiem nacionalista consisteix a confondre la situació legal amb la situació real, i a no voler entendre l'especificitat de la tasca dels partits anomenats testimonials. «Desgraciadament, els partits polítics mallorquins no vinculats a partits estatals no tenen cap capacitat de fer res, mes que dois...» diu Josep Melià (revista «Lluc», octubre de 1986), però no diu que aquests partits (el PSM, deu ser) han aconseguit evitar que els altres en fessin, de dois. Pot dubtar quicú que lleis com la de Normalització Lingüística haurien sortit notoriament més doïdes sense la presència del Grup Nacionalista al Parlament? La nissaga de catalanisme cultural que adorna algun dirigent local del nacionalisme espanyol no va servir per aturar

les impugnacions a la Normalització Lingüística que arribaren des de Madrid, perquè a Espanya no actuen segons les fites legalment aconseguïdes (Estatut, Constitució, democràcia, etc), sino segons les nombroses coincidències que hi ha —fa lleig dir-ho però existeixen— entre el govern central i els tres poders fàctics que avui compten: les forces armades, el *beautiful people* i els votants de Badajoz, posem per cas de susceptibilitat lingüística. Aquesta sensibilitat imperial, que no ha canviat gens els darrers anys, provoca que les lleis comptin menys que la lectura esbiaixada que se'n fa. Per això queda molt de camí abans que el nacionalisme pugui abaixar la guardia.

Crec que tot això mostra la feblesa dels arguments que volen vendre la inviabilitat actual del mallorquinisme polític, però no dona cap raó per assegurar-ne la supervivència. Aquesta qüestió es més complexa i ho paga reflexionar-hi desapassionadament.

IMMIGRANT!

ELS TEUS FILLS SON TAN MALLORQUINS COM ELS FILLS DELS MALLORQUINS, PERO ESTARAN DISCRIMINATS TOTA LA VIDA SI NO APRENEN BE LA LLENGUA CATALANA, PROPIA DE MALLORCA. TU NO ELS HO POTS ENSENYAR, PERO A L'ESCOLA SI EXIGEIX ESCOLES EN CATALÀ AL TEU BARRI!

Tenís Arenal

SON VERI TELEFONS: 26 38 34 - 26 31 12 *Esport Centre*

HEM CONSTRUÏT EL PRIMER
SPAK DE S'ARENAL

PISCINA CLIMATITZADA
SOLÀRIUM

HIDROMASSATGE «JACUSSI»
MASSATGE TERAPÈUTIC I ESPORTIU

CLASSES DE NATACIÓ PER A NINS I ADULTS TOT L'HIVERN

SERVICI DE:

Squash-Club

BOWLING Center

- CAFETERIA
- SALÓ SOCIAL
- VESTIDORS

AUN MEJOR QUE IR A INGLATERRA: «FOLLOW ME»

EL PRIMER PROGRAMA DE ENSEÑANZA AUDIOVISUAL QUE EXISTE EN EL MUNDO PARA EL APRENDIZAJE DE INGLES ...

El anglés en 52 semanas... 1/2 hora al día... En su propia casa

PATROCINADO POR EL CONSEJO DE EUROPA Y REALIZADO POR LA BBC DE LONDRES

ORDEN DE INFORMACION
(Rellenen y remitanos a no correo) FOLLOW ME
APARTADO DE CORREOS 138
EL ARENAL - MALLORCA

Si, deseo recibir amplia información gratuita, sin compromiso alguno, sobre el programa FOLLOW ME.

Nombre y apellidos _____
Dirección _____
Población _____ C.P. _____
Provincia _____ Teléfono _____

Fecha de nacimiento: _____
Mi nivel de inglés es: ☐ Nulo ☐ Bajo ☐ Regular ☐ Bueno

Aparatos de que dispone:

☐ Magnetofon a cassettes

☐ Video { ☐ Beta ☐ VHS ☐ 2000

Firma _____

Cosa Nostra

Antoni Serra

A la terra inexistent, ja ho sabeu, un xic fantàstica i un molt absurda (ara no sé si gràcies a Déu i a la dedicació exclusiva dels habitants transparents del santoral o si als dimonis, que fan lúdicament passables les *Rondalles* del mossèn), on quasi tot és biologia imaginària i, per això mateix, real, ens podem permetre tota mena de luxes i de depravacions. Som, segons com ho mireu, uns ciutadans aigualidament lovecraftians. ¿Com ho he de dir, perquè se m'entengui, si no vull recórrer al llenguatge científic? ¿Com les bossetes de descafeïnat que ens serveixen a les cafeteries modernes i americanitzades, tal volta? ¿O com les Macdonalds, plàstic impur per desconcertar les papil·les gustatives? No ho sé. Jo, de vosaltres, me n'afluïria de prendre per no triar.

I ja que ho tenim tot (Sant Jordi, fet literatura porceliana, oli de Caïmari, que no provoca «colzada», orgasme «in vitro» sense haver de menester preservadors, etc.), nosaltres, monàrquics socialdemòcrates, igual com abans érem mauristes, acabam de posar les bases immaculades i divinals d'un romanç, no precisament de cec, entre el príncep d'Astúries i la joventutíssima Nataly, filla del príncep de Prússia. ¿No és encantador? Fins i tot la revista alemanya *Bunte* n'ha tret partit informatiu i, darrere-darrere, tota la premsa forastera espanyola i també la dels Països Catalans. Sembla, però, que no n'hi ha per a tant. Sinó que, darrere la maniobra, hi ha

el promotor del turisme de la terra inexistent, senyor **Cladera**. Ja se sap: qui no sap vendre (llits d'hotel, pams de serra, metre quadrat d'urbanització i tira milles), en una societat de miops, és que és colló. Això diuen, si més no, de manera que jo no faig més que de corretja de transmissió.

Però no acaba aquí la cosa. Perquè, si bé tenim història monàrquica-sentimental, sabem que cada dia se'n congria una altra d'institucional entre la conselleria de Cultura i el MEC —com els crancs, ¿no és ver senyor **Andreu Crespi**?—, per la qual gaudim d'una promesa i mai no acomplida normalització lingüística. De manera que ja no ens ve de nou que puguin passar les coses més entremaliades. Com la que m'ha contat un amic meu, el llucmajorer **Miquel Cardell**, excel·lent professional de la ràdio, que, com que es vol perfeccionar el català, assisteix a un curset que organitzen l'Ajuntament i l'Obra Cultural Balear. Bé doncs, quan un capvespre entrà a l'aula del col·legi on li impartien les classes, es trobà que a la pissarra hi havia aquesta inscripció per als alumnes oficials i matiners:

«CATALÀ: léanse de las páginas 120 a la 135 del libro de texto»

¿D'això en diuen normalització lingüística els seguidors del conseller Gilet i els funcionaris polítics del madrileny Ministerio de Educación y Ciencia? Tenc por que sí. I encara, gràcies que «no s'orinen pels passillos», com deia aquell, en il·lustre vernacle castellorquí. Si, xiquets; noiets i al·lotets de tot pelatge, gràcies que els socialdemòcrates de tota la vida són federa-

listes de soca-rel, que si no...

Però, bé, ja és conegut allò que diu que, de folls i de normalitzadors, tots en tenim una mica i, a més, en venim de mena. ¿Com, si no, hem d'explicar que, ara, mesos abans de les eleccions municipals i autonòmiques, hagi sortit a la terra inexistent un moviment polític, batit de «notable» per la premsa, mare de la modernitat contemporània? Naturalment, els membres constituents de l'enginy, els diuen igualment «notables»: **Gregori Mir, Josep M. del Hoyo, Rafael Gil Mendoza, Nadal Batle...** La gent posa missions a veure si arribaran a l'excel·lent. Però també hi ha ciutadans inexistents que pensen, amb recel i desconfiança fàcilment explorables, que el moviment pot acabar en un partit polític d'arreglats més o

menys il·lustres: hi ha massa notables trànsfuges d'altres formacions polítiques, de les quals han estat rebutjats o rebotits, psocistes, ucedistes, etc., i que, més que estructurar una política regional —que és el que diuen els «notables»—, es pot embastar una xarxa de ressentiments, autoodis i venjances. No ho sé. A mi em continua agrandant més parlar les orelles a diàlegs filosòfics casolans:

—¿Tu deus ser «notable», supòs?

—Jo som críptic. ¿I tú?

—Jo tenc un hortet a Sa Pobla i hi faig patates.

—Doncs a mi m'agraden més les «ipomoea batatas», és a dir, els moniatos.

—¿La figa de ta mare!

Tot un símptoma de política moderna i federal. ¿Qui ho pot negar? □

- INFORMATICA
- COMPTABILITAT PERSONALITZADA I PER ORDINADOR
- REPAS D'EGB, BUP I FP
- IDIOMES
- PREUS ESPECIALS PER ASSOCIACIONS DE PARES

EL ARENAL. OFICINAS, ALMACEN Y EXPOSICION:
Historiador Diego Zaforteza, 3 - Teléfs. 26 37 72 - 26 00 87

LLUCMAJOR. ALMACEN Y EXPOSICION:
Ronda de Migjorn, s/n. - Teléfono 66 07 01

PALMA DE MALLORCA.
ALMACEN Y EXPOSICION: Pol. Son Castelló (La Victoria)
Gran Vía Asima, 1 - Teléfs. 20 47 02 - 20 47 62
ALMACEN: Calle Aragón, 139 - Teléfs. 27 23 56 - 27 23 64

**almacenes
femenías s.a.**

materiales de construcción

El profesional

RESTAURANT BRASILIA

BANQUETS DE BATETJOS, NOCES, PRIMERES COMUNIONS I
FESTES SOCIALS

AVINGUDA DE BARTOMEU RIUTORT, ENTRE BALNEARI

C/AL BASTILLA TEL: 11 2 11 30

L'Administració ha abandonat els edificis del PSM d'es Molinar

Germà Ventayol - Fotos: Tolo Ramon - Diari: Última Hora

El bloc de vivendes del Parque Móvil Ministerial de Palma, PMM, es troba en un estat de total deixadesa per part de l'Administració Central, segons han denunciat els veïnats. Al marge de les deficiències que afecten els serveis primaris d'aigua i llum, un dels representants de la comunitat assegurarà que "crec que les finques no estan registrades, no consten en cap lloc". Actualment pertanyen a Administració Territorial.

Aquest edifici, construït l'any 1977 pel Parque Móvil Ministerial, es troba a la barriada del Molinar i està format per tres torres de set plantes amb quatre pisos cada una. En total són, per tant, vuitanta quatre les vivendes afectades per aquesta situació de deixadesa, les quals estan ocupades, en règim de lloguer, per funcionaris del PMM i agents de la Policia Nacional amb les respectives famílies.

Quan yaren començar a ocupar-se les vivendes, de noranta metres quadrats de superfície, el seu lloguer es fixà en quasi tres mil pessetes, a les quals s'hi afegí un suplement de cin-cents pessetes. Els darrers que arribaren paguen actualment un poc més de sis mil pessetes mensuals.

DEIXADESA GENERAL

Un dels veïnats ens comentà que l'estat dels edificis és d'una deixadesa generalitzada que es concreta en el fet que "els ascensors no funcionen, els talls d'aigua són continuats i les escales no tenen llum".

Dues veïnades precsaren que "no sabem a qui pertanyen les vivendes", afegint a continuació que "ho haurem d'arreglar nosaltres mateixos pagant-ho de la nostra butxaca".

El responsable del servei del Parque, Josep Maria Calatrava, ens informà que "s'ha creat una comissió de veïnats per a arreglar els problemes, jo no sé de qui són aquestes finques". També va voler deixar constància del fet d'haver tengut una entrevista amb responsables de la Delegació del Govern Central a les Balears en la qual, segons les informacions rebudes, es va produir una amenaça de manifestació per part dels afectats.

NO ESTAN REGISTRADES

Un dels integrants de la comissió de veïnats amb el qual aconseguirem de posar-nos en contacte, manifestà que "els ascensors no estan en condicions des de que es construïren les finques i així consta en un escrit de la Conselleria d'Indústria; basta dir que el dia de la inauguració vaig haver d'anar a cercar al ministre a l'aeroport i em vaig quedar tancat dins la caixa de l'ascensor".

censor".

En tocant a la propietat dels tres blocs de l'edifici, el comunicant indicà que "eren del Parque Móvil Ministerial, ara han passat al Ministeri d'Administració Territorial", afegint en relació amb la seva inscripció que "crec que no estan registrades, que no contenen en cap lloc". Una de les queixes en la qual posa més èmfasi és en la que fa referència al fet que "no hem rebut cap contesta" a les consultes realitzades amb els departaments existents a Madrid, "La única resposta que hem tengut és que ho hem de pagar nosaltres".

De moment, els imports dels rebuts "s'ingressen en un compte del Banc d'Espanya, abans ja ens venia descomptat de la nòmina".

IMMIGRANT!
ELS TEUS FILLS SON TAN MALLORQUINS COM ELS FILLS DELS MALLORQUINS
EXIGEIX ESCOLES CATALANES AL TEU BARRI

D'una carta d'en Miquel Parets des d'Ayaviri al Perú

Miquel Parets fou rector d'Es Molinar

Amics: Des de la nostra situació de pobresa i explotació, vull fer una crida a la vostra solidaritat. A la nostra Prelatura, hi ha una fam de terres, que ha conegut violència - repressió - morts. Per això s'ha convocat la X Assemblea cristiana, per cercar d'evangelitzar dins aquesta situació.

Al començament de l'Assemblea, En Paco, el nostre bisbe, ens recordava que "és un moment molt important per als animadors cristians que estimem l'Església i el nostre poble explotat i pobre...". Ens urgia a mirar la cara de Jesús, Senyor de la Història, marcada per la fam de terra, l'emigració a la selva, el creixement de la violència...

Cinc temes o objectius centrals

Els set dies que durà l'Assemblea, seguirem el mètode d'educació popular, que ens obliga a escoltar el poble, per així deixar-nos evangelitzar per ell. Havien participat en les enquestes vuit Comunitats de Base i quatre grups d'Animadors Cristians.

A força de pregària, discussió i estudi, arribarem a posar-nos d'acord sobre els següents punts: 1) Inculturació, 2) Fe i política, 3) Com viure dins un clima de violència, 4) Sagraments, signes de vida, 5) Educació cristiana i vocacions.

Inculturació

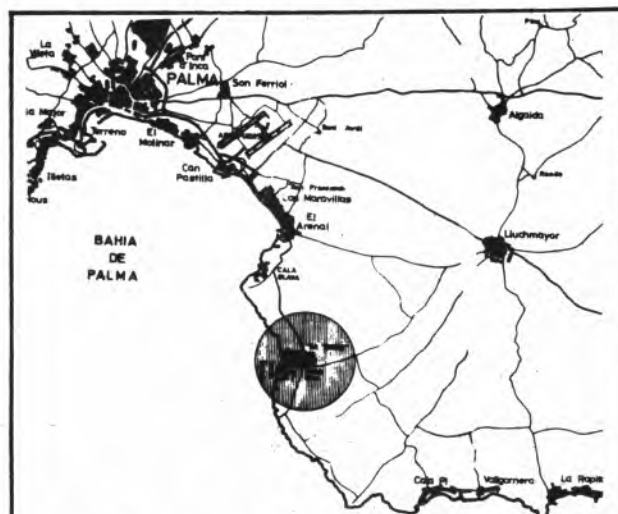
Els cursos de "quechua" i antropologia andina ens havien ajudat molt a valorar la cultura pròpia dels nostres Andes. Aquesta cultura a força d'explotació, es veu en perill de quedar simplement en cultura d'autodefensa. Com Església, assumim el deure de mantenir aquests valors i obrir-los a les altres cultures i al Regne de Déu.

Fe i Política

Dins una vida marcada per la injustícia i per la mort, costa molt descobrir com viure la fe dins la política. En teoria, veim clar que "política sí; partidisme, no". Però, a la pràctica, ens hem de posar de part del poble i caminar amb ell, si és necessari fins a la mort. Hem d'encoratjar les Organitzacions Populares Andines, que són vertaderes alternatives polítiques, perquè és Déu mateix que hi respira dins elles, que hi fa història.

Violència - Vida

Com evangelitzar i proclamar el Déu de la Vida, en un clima de mort? Després d'analitzar les violències que volen ofegar el poble andí, ens proposarem celebrar i viure la resurrecció de Jesús, sensibilitzar i formar en el valor de la vida, acompanyar les Organitzacions Populares de defensa i reivindicació, viure el compromís de la no-violència evangèlica.

URBANITZACIÓ SA TORRE

Sortida prolongació autopista.
A la carretera de S'Arenal al Cap Blanc
quilòmetre 7'50.
Venda de solars aevora la mar.
Visites: cada dia manco els dimecres.

FOTO-CINE-ESTUDI

Kamal

riu Centre

Tel. 269416
S'ARENAL DE MALLORCA

Fotocopies a l'acte.
Reportatges foto-cine.
Carnets color.
Industrial
Publicitària.
Material fotogràfic.
Servei de revelat
per a l'aficionat.
Camí de les Meravelles.

FORN CA'N DAMIÀ

Tota classe de pans i de pastissos
Plaça dels Nins, cantonada carr. Militar.

Avinguda Son Rigo, 5.
SUPERARENAL, carrer Tokio, s/n.
Telèfon: 260551 - S'ARENAL DE MALLORCA.

JOIERIA RELLOTGERIA

riu CHISUN

Centre

Tel. 269815

ESCOLA D'INFANTS

"S'aucellet"

GUARDERIA

C/ SANT CRISTÒFOL, 55
S'ARENAL. TEL. 267315

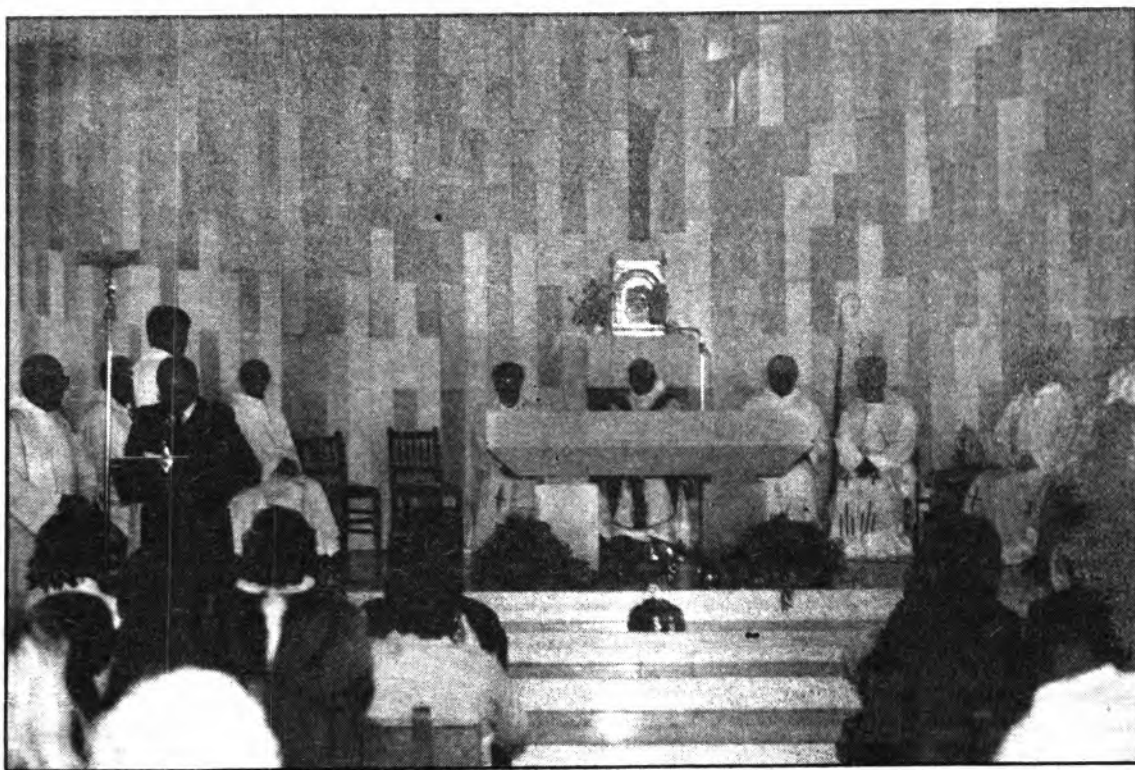
CHINA RESTAURANT

ORIENTAL

C/ Joaquín Verdagué, 12
Arenal Tel. 26 67 21

Es Pillarí

Benedicció de l'Església i més coses

Conversa entre aquest i el president del Govern Balear davant l'església d'es Pillarí:

- M'agradà molt això que digueru a Madrid, que si continuaven endunt-se'n molt de doblers via hisenda i tornant-ne tan pocs, creixeria el sentiment independentista a les Balears.

- Mateu, la gent d'aquestes illes passa de moltes coses, però no de doblers, i els castellans se n'enduen molts de Mallorca i en tornen ben pocs.

- I com ho podrien arreglar això, president?

- Una vegada que en Fèlix Pons me comentava les despeses que significaven pels castellans el manteniment del seu exercit per aquí, li ho vaig dir: "No n'hem de mester cap, amb els americans en tendriem prou, i bastaria que passassin per aquí cada parell de mesos."

- Una bona idea. Islàndia, no té tanta gent com Mallorca i li va molt bé sota la tutela de Nordamèrica.

No en parlarem més perquè era l'hora de l'oferta i entrarem al temple.

Potser En Gabriel Canyelles serà l'home que planti cara als espanyols? I això que no milita en un partit nacionalista.

El president del Govern Balear, Gabriel Canyelles, i el cap de l'oposició a l'Ajuntament de Ciutat, Joan Fageda, feren acte de presència a la benedicció de la nova església d'Es Pillarí el dijumenge 21 de desembre. Joan Fageda, eufòric per haver estat designat candidat a la batalla de Ciutat i de la dimissió i baixa del seu partit del regidor

Ferrà "Castellanito de Ca'n Pastilla" i de la feixista Maria Oliver Pardo, també regidora de l'Ajuntament ciutadà.

Els feixistes i castellanistes, hi tenen ben poques feines a fer dins la política mallorquina. El president Canyelles aconsella facin cursos de català, perquè no està massa ben vist parlamentar en castellà. I més ara que els voltors de TV3 registren les sessions parlamentàries.

Allò que ningú entén, és que el bisbe de Mallorca i

tots aquells frarots de La Porciúncula parlassin en murcià durant tot el temps que durà la benedicció. Aquesta serà una església murciana d'ara endavant.

Un dels veïnats, ens va aclarir que les misses i altres celebracions d'aquesta església, se feien sempre en català, però, que aquest dia hi havia tres o quatre forasters que encara no havien tengut temps d'aprendre la llengua de Mallorca i a la seva atenció empraven la llengua de Múrcia. Els mallorquins, un parell de milers, que se fotin, degueren pensar els organitzadors.

Les darreres enquestes de la Universitat de les Illes, diu que el 93 per 100 dels empadronats a Mallorca, entenen el català i que el 75 per 100 dels mallorquins el parlen. A l'església no fa falta parlar. Ni mallorquins ni forasters hi poden parlar, només hi parlen els capellans i aquests són tots mallorquins, llevat del bisbe que és valencià, de parla catalana, com noltros. A on vas església mallorquina, covarda i claudicant? Qui et paga per castellanitzar-nos?

La salut dels immigrants i el "shock" cultural

Constanza Forteza

Es un fet comprovat que les poblacions immigrants, en funció de la inadaptació i la tensió consegüent, sofreixen trastorns de caràcter somàtic i patològic. Lluís García Sevilla, catedràtic de Psicologia Mèdica de l'Autònoma de Barcelona, amb nombrosos premis concedits —entre ells el de l'Institut d'Estudis Catalans—, autor reconegut internacionalment i amb un bon nombre de toms i articles al respecte, ha centrat el seu estudi —així com els fets en altres bandes del món— en la població emigrada a Catalunya, amb conclusions molt significatives extrapolables a la realitat social de les Balears.

Els treballs realitzats pel mallorquí Lluís García Sevilla, en funció de les dades recollides a l'estudi de l'emigració a Catalunya, varen ser la base d'una recent conferència per ell mateix pronunciada en torn als problemes sanitaris d'aquest col·lectiu social, el passat dia 12 de desembre a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques. García Sevilla té com a punt de partida, quan es centra en la immigració arribada a Catalunya, un enunciat inicial que explica moltes de les conclusions posteriors. Segons indica "si parlem d'immigració interior, és a dir, dins d'un mateix Estat, s'ha de considerar si aquesta és plurinacional. Espanya és un Estat plurinacional i, en aquest sentit, la immigració arribada a Catalunya experimenta un canvi real de país".

Segons els treballs fets ja en diferents parts del món, en conclusions que ha confirmat l'estudi de García Sevilla, "els immigrants, quan van a altres països, pateixen trastorns i patologies de caràcter orgànic, somàtic i psíquic. La patologia típica d'un emigrant és la mateixa que es relaciona amb tota la problemàtica lligada a causes socials encara que amb l'agudització dels trastorns psicosomàtics. La seva traducció va des de la forta incidència de l'infart fins a problemes en la pell, musculars, etc.

Hi ha, a més, una altre factor aixímateix comprovat, el grau d'alcoholisme dels emigrants instal·lats a Catalunya, grau molt superior al de la població pròpiament catalana. "Estam davant una qüestió clara, l'ansietat porta freqüentment l'home a beure com,

en moltes ocasions, porta la dona a menjar. Però no és tot tan evident, ja que s'ha de tenir en compte, que la cultura castellana és més del beure alcohol que la catalana. El que sí és significatiu en aquest aspecte és constatar que, segons destaquen ells mateixos, els emigrants prefereixen d'anar, en general, als establiments regentats per catalano-parlants en tant que, en el cas dels bars, prefereixen els regentats per castellano-parlants que són, a més, la majoria dels bars. Es una qüestió en la qual es mescla la situació específica i els hàbits culturals".

Per tal d'observar el col·lectiu emigrant, García Sevilla va establir una sèrie de marcadors que defisen el canvi, el xoc que sofreix la persona quan arriba a una altra societat. "Tenim marcadors que són indisimulables, con poden ser el sexe, l'edat o el color de la pell. A continuació, venen els marcadors culturals, els quals sí són, en certa manera, disimulables. Doncs bé, en tots ells s'ha comprovat que el marcadors més fort —és a dir, aquell en la base del qual es troba la més forta identificació i, en conseqüència, les raons més fortes per a aconseguir o no aconseguir un nivell de relació— és el de la llengua".

Per tal de demostrar que la llengua és radicalment més definitiva que el color de la pell, García Sevilla mostra un exemple simple. "Si passeges un dia per les Rambles de Barcelona i veus dos negres que parlen un idioma estrany, algú dirà simplement: són negres. Però si els dos negres parlen anglès el comentari consegüent serà: són americans. És a dir, ja no són negres perquè, per a nosaltres, la llengua és més definitiva que el seu color".

Si se considera que català és el qui parla català i castellà el qui parla castellà, ja tenim la raó principal del fenomen divisor entre la població catalana i castellana. Si a aquesta dualitat s'hi enfronta la realitat social, és a dir, que no existeix una integració real, en tocant a la llengua catalana, de la població immigrada, "ens trobam davant el principal factor d'incomunicació o interrelació personal".

García Sevilla, de tota manera, mostra una realitat paradògica que no deixa de resaltar amb bones

dosos d'ironia. "Resulta que el factor més important és el de la llengua. Resulta que també que vivim en una societat en la qual, per tal d'integrar-se en ella, el mateix immigrant experimenta aquest tema com el marcadors més important. A pesar d'això, viu en una societat en la que els mitjans d'informació, la televisió, la publicitat, la comunicació que va més enllà de la mateixa expressió personal, se'ls és oferida en castellà. Estam davant un esquema en el qual, realment, el marginat és el català o, en el cas d'aquí, el mallorquí. Jo, per exemple, sóc un marginat, ja que parl català en aquests moments i, al periòdic, les meves declaracions —en la meua pròpia llengua i en la meua terra— seran reflexades en castellà. El cas és que, en aquestes circumstàncies contradictòries, la població immigrant surt molt perjudicada; pateixen un vertader "shock" cultural i, paral·lament, viuen en un reduït mantingut artificialment sense que això es tradueixi, tot el contrari, en un benefici". L'efecte que sofreix un emigrant quan arriba a Catalunya —tenint present que l'emigrant mitjà és, en aquest cas, una persona de feina no qualificada i amb baixos recursos culturals— "ho experimenta sota dos canvis. En primer lloc, el canvi propi al traslladar-se a un hàbitat urbà després d'haver viscut en un hàbitat rural. En segon lloc, un canvi, en el component nacional, és a dir, un altre país i una altra llengua. En l'anàlisi de paràmetres —és a dir, en la valoració del "stress" biològic que produeix l'esforç per tal d'adaptar-se a una nova situació— s'ha demostrat que el "shock" cultural que pateix un emigrant arribat a Catalunya és equivalent al que produiria

Diari: Diario de Mallorca

la mort, per dues vegades, de la seva parella. És més important el "shock" cultural que qualsevol altre, circumstància que demostra que del que realment viuen les persones és el de les relacions interpersonals".

RISC TRIPLE DE MALALTIA

Són les poblacions immigrants les quals, a l'anàlisi, donen un major índex de suïcidis, divorcis i delinqüència. També en els nins del grup immigrant és on es concentren els majors nivells de fracàs escolar. Aquesta "patologia" social, segons destaca García Sevilla, no és produïda necessàriament pels immigrants però sí pel mateix fenomen de la immigració en les seves circumstàncies actuals. En un estudi evolutiu realitzat en una escola catalana, a Castellbisbal, es va demostrar que el nivell del fracàs escolar dels nins —fills d'immigrants— disminuïa a mesura que, donat el programa d'aprenentatge de la llengua que l'escola aportava, aprenien i usaven el català. El resultat no es remet tant al fet d'aprendre la llengua en sí mateixa com al caràcter d'integració, en la realitat social, que aquest aprenentatge suposa.

García Sevilla diu, contundentment, que "el 25 per 100 de la població que, a Catalunya, no parla català, pateix un risc de contreure malalties tres vegades major que la resta. És prou negatiu el comprovar que la situació que avui es manté en el tema de la llengua, produeix efectes que perjudiquen als més debils. En aquest conflicte polític és l'emigrant el qui paga la factura".

RESTAURANT DEL SOL
LLOM AMB COL I ESCALDUM D'INDIOT
CARRER DE MIRAMAR, 3 -
TEL: 26 36 67
S'ARENAL DE MALLORCA

CAFETERIA ARTIGIANALE
XOCOLATA AMB ENSAÏMADES O CROISSANTS, FABRICACIO PROPIA
EXERCIT ESPANYOL, CANTONADA TERRAL
S'ARENAL DE MALLORCA

NO A LES CELEBRACIONS COLONIALISTES:
NI 12 D'OCTUBRE NI V CENTENARI

NO A LA
CELEBRACIO
DEL
CRIM!

EL GALIO
(The Galleon)
Galeria "Los Rombos".
Carrer Virgili -
CA'N PASTILLA.
DARDS, BITLLARS,
VIDEOS MUSICALS.
LA MOGUDA DE
CA'N PASTILLA.
OBERT
a partir de les 20 hores.
Les seves Bar-dames
vos-hi esperen.
MES GUAI NO N'HI HA.

**ELECTRONICA
EL GAUCHO**

Carrer de
Mallorca, 2 -
Tel.: 263423 -
S'Arenal.

Estrangers!
Vegeu la vostra
pròpia televisió!
Posau una
antena
parabòlica a
partir de
300.000
pessetes.

**CONSULTORI
VETERINARI**

De dilluns a divendres,
de 16'30 a 20'30.
Exèrcit Espanyol, 23.
Tels. 267664-490242.
S'Arenal de Mallorca.

**JOIERIA
RELOTJERIA
MARINA**

CARRER SALUT, 21 - TEL: 26 24 15 -
S'ARENAL DE MALLORCA

IMPREMTA

Graphic Art

Tipografia SANT CRISTÓFOL, 116
Offset TEL: 26 89 64
 S'ARENAL DE MALLORCA

Son Servera i Sant Llorenç esperen la decissió de Cala Millor per a escindir-se

Joan Riera

Mentres augmenten a Cala Millor els desitjos que una zona turística tan important s'independitzi de Sant Llorenç i Son Servera, en els dos municipis s'estan esperant iniciatives que puguin prendre's, encara que es veu, en principi, amb mals ulls que Cala Millor es desfaci, convertint-se en Entitat Local Menor. La nova legislació sobre entitats locals, permet que les alteracions en termes municipals puguin ser promogudes pels veïnats independentment que els acords municipals no hi siguin favorables.

Francesc Barrachina, batle de Son Servera, població de quatre mil habitants, assenyala que "no vull expressar-me sobre el tema mentres no en parlin a Cala Millor i a Cala Bona", va dir, destacant que "si tenen ganes d'anar-se'n supòs que hauràn calibrat les conseqüències". Barrachina digué que ignorava com seria rebuda en el seu poble la possible separació. "Esperem a veure què fan i després parlarem", va dir.

La veritat és que, des de fa uns quants anys, els moviments tendents a aconseguir una major independència municipal van en augment. Nombrosos hotelers i comerciants de Cala Millor estan obertament a favor de la constitució d'una Entitat Local Menor. Hi ha un notable cansament en el fet que els seus problemes hagin de ser resolts a Sant Llorenç i a Son Servera. Qüestions com les de poder comptar amb un servei de vigilància comú o la demanda de majors inversions a Cala Millor porten anys de constants situacions de malestar.

No obstant, tant el batle de Sant Llorenç, Bartomeu Brunet, com el de Son Servera, s'han manifestat generalment amb total prudència respecte al tema, conscients que els grans perjudicats serien els seus respectius municipis, que tenen com a principal font de recursos Cala Bona i Cala Millor.

EL DESENVOLUPAMENT URBANÍSTIC

Segons la nova legislatura de règim local, la constitució de noves entitats locals d'àmbit territorial inferior al municipal, estarà subjecta a la petició escrita de la majoria dels veïnats residents al territori que hagi de ser la base de l'entitat, o per acord de l'Ajuntament. La resolució definitiva correspon al consell de Govern de la Comunitat Autònoma. Però, la legislatura sobre entitats locals assenyala que "quan, com a conseqüència del desenvolupament urbanístic es confonguin els nuclis urbans, sense que constitueixin solució de continuïtat en aquest aspecte els parcs, passejos, avingudes, camps d'esports i zones residencials que puguin existir entre aquells", situació que, clarament, es produeix a Cala Millor. A la vegada, aquesta legislació destaca que "les comunitats autònomes podran establir règims especials per a municipis petits que reuneixin entre altres característiques el predomini en el seu terme de les activitats turístiques".

En front de la prudència que manifesten Sant Llorenç i Son Servera, en els quals el tema no és popular, s'hi troba l'auge i la il·lusió sobre el te-

ma que se sent a Cala Millor. L'afirmació de Barrachina en el sentit d'espera a veure que fan, contrasta amb les manifestacions de nombrosos hotelers de Cala Millor i Cala Bona que des de fa anys són fermes partidaris de la constitució de la nova entitat.

El turisme de la zona ha suposat un canvi absolutament radical. La Mallorca rural i agrària de Sant Llorenç i Son Servera sofreix un canvi total a la zona costanera, una de les zones de Mallorca de major atractiu per al turisme, principalment alemany. A l'estiu s'arriba als 30.000 residents.

Amb la nova legislació a la mà tot indica que la sol·licitud de separació és qüestió de mesos. Barrachina va afirmar "que facin el que vulguen". Però la situació pot ser molt diferent quan es formuli oficialment la sol·licitud.

GREU PRECEDENT

A Sant Llorenç es pensa que la possible independència de Cala Millor "pot assentar un greu precedent", recordant que "aquesta entitat local menor només beneficiaria als hotelers". A la vegada, indiquen que "de dur-se a terme la separació podrien produir-se situacions semblants a altres zones costaneres. N'hi ha prou en pensar amb la platja de Palma fins a Cala Blava (L'anomenada "Platja de Palma"). Tant a Sant Llorenç com a Son Servera es pensa que "no és just que tota la preponderància es tenguí que centrar en les zones costaneres. Es com en una família, perquè un germà s'ha enriquit més que un altre no per això té dret a fer el que vulgui".

Llucmajor

Bodes de plata dels batxillers del 61

El darrer diumenge de l'any, es va celebrar al Santuari de Gràcia un dinar de companyerisme de tots els qui finalitzaren el batxiller l'any 1961. Celebraven les seves bodes de plata estudiantils.

Durant la missa, el pare Cloquell T.O.R. recordà als absents, Jaume Tomàs i Andreu Martín alumne-company-professor, que varen ser del nostre grup estudiantil. Hi assistiren els professors Toni Palou, Sebastià Cardell, Mateu Monserat, Damià Contestí, Damià Verger i Joan Monserrat.

El dinar va ser molt ben servit al menjador del mateix Santuari, i tots plegats brinderen, repartint-se després unes plaques commemoratives al superior del col·legi, als professors i als alumnes com a record de tan significativa data.

Anualment, entre els mesos d'octubre i novembre, hi ha l'encontre dels batxillers del 61.

Donam des d'aquestes pàgines, la nostra enhorabona als components d'aquest grup unit de batxillers.

Celebració del 31 de desembre

Al teatre municipal de Ciutat, s'hi va celebrar la diada del 31 de desembre, diada nacional de Mallorca, es va aprofitar l'acte per reivindicar els drets que, hores d'ara, encara ens són negats.

Els organitzadors de l'acte varen ser: el Partit Socialista de Mallorca, l'Obra Cultural Balear, el Bloc Nacionalista d'Estudiants i la Crida a la Solidaritat. Els dos lemes sota els quals se va celebrar l'acte, eren: "Contra les agressions a la llengua catalana" i "Per l'aplicació de la llei de normalització lingüística". Dos lemes prou clars.

Hi assistiren un gran nombre de simpatitzants i, a més de les entitats organitzadores, també s'hi adheriren altres entitats, sobretot culturals, pròximes als mateixos plantejaments. Els lemes feien referència als dos punts bàsics de la diada: la plena normalització lingüística i el rebuig a la sentència de l'Audiència Territorial de València prohibint l'ús del català a la Uni-

versitat valenciana.

Van intervenir Francesc Vicenç, d'Esquerra Republicana de Catalunya; Damià Pons Pons, dirigent de l'OCB y del PSM; i Rafel Company, de Joves Nacionalistes del País Valencià. Es van llançar crítiques fortes contra el Govern balear, tot denunciant la seva manca de consciència del fet lingüístic i del fet nacional de les illes. La Conselleria d'Educació i Cultura, així com el Ministeri d'Educació i Ciència, també rebieren la seva, per la manca de voluntat política dels dos òrgans respecte als fets anteriorment esmentats.

Hem de destacar que l'endemà al vespre, l'OCB va retransmetre en diferit l'acte, així com la taula rodona convocada entorn al tema, pel canal de TV3, de la mateixa manera que unes quantes setmanes abans també ho havia fet amb motiu de la sessió parlamentària sobre la llei electoral a les illes. Enhorabona a Voltor III i a l'OCB, i a tots els altres.

De societat

En Josep i na Catalina, de S'Arenal, se casaren a La Porciúncula. El sopar al restaurant Brasília. El reportatge fotogràfic de Kamal.

En Damià i na Xaro de S'Arenal, se casaren a La Porciúncula, el sopar fou al restaurant Pequeño Mundo. (Fotos: Kamal).

Na Maria i en Miquel, de S'Arenal, se casaren a La Porciúncula. El sopar fou a l'Hotel Palas Atenea. El reportatge de fotos: Kamal.

Na Pietat i en Francesc, de Ses Cadenes, se casaren al Jutjat de Família de Palma. El dinar de noces fou al restaurant Tai-Tai. (Fotos: Kamal).

Els germans Josep i Angeleta de S'Arenal, feren la Primera Comunió a La Porciúncula. El dinar al restaurant Tropicana. (Fotos: Kamal).

COMERCIAL *Ruiz*

Exposició de mobles - Objectes de regal - Decoració.
Carrer Gaspar Rulian, 20 (davant l'Ambulatori)

Material elèctric - So - Imatge - Vídeo Club
Botànic Germà Bianor, 22. Tel. 266588.
S'Arenal de Mallorca.

Es Fogueró, un local punter durant tot l'any, va celebrar de manera apoteòsica l'entrada de l'any 1987.

Al restaurant Pequeño Mundo, bon sopar i ball.

Mota de gent a Ca'n Prunes la nit de Cap d'any.

Els gallegos de S'Arenal, que són molt espanyols, varen celebrar l'entrada a l'any a la Cafeteria Senon de l'Avinguda Nacional.

En Tomcu Penya, va actuar al restaurant Brasília, havent sopar.

La lot-sat de S'Arenal va començar l'any al Club Nàutic.

FESTES DE SANT ANTONI

Dia 16 de gener, a les 8 del vespre, hi haurà fogueró i torrada a la Plaça del Consultori de S'Arenal.
Se convida a tots els areners a venir-hi amb les ximbombes i queviures per torrar-los. També hi poden dur els mobles i trastos vells que vulguin cremar.

ORGANITZA: ASSOCIACIO DE VEINATS

PATROCINA: AJUNTAMENT DE PALMA

ASCENSORS

ASPE S A

MUNTATGE I CONSERVACIO

EL NOSTRE ASCENSORISTA!

CARRER DE LA MARINETA, 7 - TELS.: 26 62 32 - 54 S'ARENAL DE MALLORCA

S'Aranjassa**Confirmacions**

Vint-i-un allots i al·lots foren confirmats en la fe de Jesucrist el passat dia 21 de desembre pel Senyor Bisbe de Mallorca a S'Aranjassa. Després de la cerimònia religiosa a l'església, hi va haver refresc balls mallorquins i sarrau per llarg al pati de l'escola.

Durant aquestes passades festes de Nadal hi ha hagut una exposició de fotografies antigues i modernes a l'Escola de S'Aranjassa, sota el lema S'Aranjassa ahir i avui. Mols d'aranjassers han col·laborat amb les seves fotografies en aquesta exposició que ha estat organitzat per

l'Associació de Veïnats local.

La ventada del diumenge 21 de desembre s'endugué tres pals dels que aguanten els focos de les pistes de petanca d'Es Turó. Els petanquers han tengut feina aquestes festes per arreglar la malifeta del vent.

A na Sebastiana Cantallops i Vidal, que regenta la taverna 'Es Turó', li pegaren un tret amb una escopeta de balí, aquest mes passat. En Ramon Bennàsser i Mateu, pastor de la possessió de S'Aranjassa va demanar una cervesa, quan na Sebastiana li va dir que ho n'hi donava li va pegar un tret a un peu i va fugir. Na Sebastiana ha hagut d'anar de cures durant 15 dies, però ja està bé. En Ramon, que sol estar gat quasi sempre, torna a guardar les ovelles de S'Aranjassa, i està pendent de judici.

I ara, un aclariment. S'Aranjassa, és un mot àrab que significa taronger, Aranja vol dir taronja i aranjar vol dir taronger.

Tants de caps d'any, tants de barrets

Josep M. Espenàs - Avui

La festa de Cap d'Any és realment excepcional entre totes les festes, perquè no celebrem cap advocació religiosa ni cap fet polític o social. Ni tampoc un solstici o un equinocci, justificat per un sant o per una tradició popular. Es una mica exagerat dir-ho així, però el lector m'entendrà: més que una festa de profundes arrels «culturals», és una festa «administrativa». Ens hem administrat el pas del temps de manera que hem fixat un dia com a punt de partida del càlcul anual; l'artifici és evident. Podríem dir que el Cap d'Any és la festa més «pura» —més purament festa— de totes les festes que es fan i es desfan... si no fos que d'altres festes, com hem pogut veure, es fan i es desfan, mentre que la de Cap d'Any no hi ha, per definició, qui la toqui. Almenys, és impensable que algú proposi de canviar-la de dia o passar-la a un diumenge. La commemoració d'un sant o d'un fet patriòtic es pot traslladar, però el primer dia de l'any nou...

Un calendari és una convenció com una altra —per això, en el món actual, conviuen diversos calendaris— i la que hem acceptat des de fa quatre-cents anys no és del tot perfecta, però ens serveix. L'1 de gener ha esdevingut entre nosaltres la més sòlida comprovació —per als qui continuem vius— que hem superat un altre període programat de risc, i posarem sobre la taula de joc del temps una altra aposta de valor limitat: viure un any més.

Aquest pas —recollir l'aposta guanyada i fer esperançadament la nova— duu a celebrar el so de les dotze campanades, que és alhora el *rien ne va plus*, el «ja no es pot afegir res» a l'any que s'acaba, i el *faites vos jeux*, el feu

la juguesca sobre l'any que comença. Aquesta barreja simultània de passat i futur és un fenomen curiós, que cadascú assimila com pot i reflecteix a la seva manera.

Em sembla bé, m'apresso a dir-ho, la diversitat de maneres de celebrar la nit de Cap d'Any. Hi ha qui es llença a la gresca pública i, encara que no hi he tingut mai cap inclinació, entenc que no tan sols és lícit sinó que, probablement, entronca amb antigues, instintives i «patrimonials» manifestacions de l'espècie humana. Amb aquesta actitud, els qui no s'hi incorporin podran tolerar millor les ocasionals molèsties; al capdavall, hi ha molèsties quotidianes més injustificades.

Es possible que, amb els anys, la il·lusió per a celebrar aquesta nit disminueixi. Els més entusiastes solen pertànyer a les noves fornades. L'escepticisme, el desànim o, si voleu, la superior maduresa dels adults no els ha d'impedir d'adonar-se que és ben lògic que els més joves donin un gran valor al seu paper en aquesta festa, que en un cert sentit és «iniciàtica», o una cerimònia d'afirmació vital; la confluència d'il·lusió i d'ocasió s'ha d'aprofitar, perquè no dura sempre.

També em sembla bé que alguns ho celebrin entre pocs amics, més tranquil·lament, amb una complicitat més profunda, o simplement en parella. I fins i tot respecte els qui no ho celebren. Per la raó que sigui. Les convencions —i l'any nou ho és— tant són per a obeir-les com per a infringir-les. Pensant en aquesta diversitat, potser el més raonable és acabar dient al lector: «si no ho considera una impertinència, em permet que li desitgi un bon any?».

Mor un turista alemany en accident de trànsit

Dieter Schmidt, súbdit alemany, de 50 anys, va morir a conseqüència de les ferides produïdes quan va ser atropellat per un cotxe, en front de l'Hotel Acapulco, de S'Arenal. El turista alemany estava creuant la via que un vehicle no identificat va xocar amb ell. El conductor del vehicle va escapar.

UN TURISTA MOR AL CARRER

Edward Dakin, nordamericà, de 84 anys, va morir per causes naturals el passat dia 25 davant dels apartaments Pelicano, del carrer del Batle Alemany. El cos va ser trobat per mariners també nordamericans, els quals intentaren reanimar-lo amb diverses mesures d'urgències, sense aconseguir res de positiu.

Tres joves, lladres de mens, detinguts

El robatori d'un mè que es va fer a una finca de Llucmajor ha estat solucionat. Tres joves ciutadans han estat detinguts com a autors del fet. La detenció es produí quan un control de la Guàrdia Civil de S'Arenal va trobar-se amb els joves.

Aquests controls s'han instal·lat aquestes últimes setmanes per tal d'evitar els continuants robatoris que s'anaven fent a la comarca i a altres indrets de l'illa. La majoria d'aquests mous lladres de bistiar no ho fan per consum propi, sinó per a la seva posterior venda en els diferents mercats a bon preu.

Sa Nostra Cuina Pastís de truita

Fas unes truites, de dos ous cada una, d'espinacs, de ceba, de patata, de gambes petites, de pebrot. Com de més coses hi poses, mes bo és. Totes de la mateixa mida, ben primes.

A mesura que les vas fent, les poses en una font, una damunt l'altre, combinant el gustos, i les cobreixes totes amb salsa de maionesa.

Quan les serveixes, les talles com un pastís i en menyar-les tens tots els gustos.

Si vols, pot recobrir-les de salsa de tomaguet en lloc de maionesa.

OBERT CADA DIA
ARA, VIDEO GIGANT

Duffy's
MUSIC BAR

Carrer Pere Bartomeu
Salvà-Balneari 6
S'Arenal de Mallorca.

La SIDA i la cultura

Els costums sexuals del nostre país estan canviant, alarmantment i per un virus. I un cop més, segons les declaracions d'alguns científics, la culpa apunta al monstre militar dels EUA: la guerra biològica experimentada alegrament en presos ha expandit el terror de la SIDA, la pesta negra de l'imperialisme nord-americà que l'any 2000, segons càlculs no gens optimistes, pot matar 100 milions de persones. A Europa, el 1988, es pensa en més de 30.000. I, de moment, a l'Estat hi ha, pel cap baix, 147 morts i 242 afectats. 25 morts a Catalunya.

Però els nostres governs callen. Tenen altres maldecaps. I prefereixen continuar amb l'escàndol injust: això és un mal de maricons i dorgaaddictes. Punyetes! Això ja és una calamitat, per a tota la població, que canviarà profundament la llibertat i l'expressió sexual per la qual l'esquerra tant ha lluitat. Ens convertirà, sexualment, en més conservadors, perquè la por serà la llosa que aixafarà el desig d'intercanvi i de plaers. La nostra comunitat, ja poc alliberada sexualment, s'estancarà en la parella hiperestable i la repressió, fins que la ciència que ha creat militarment el virus n'inventi la vacuna o els fàrmacs per fer el negoci de la curació. La nostra cultura, en definitiva, amb el virus de la SIDA, serà més de mà-niga estreta. Menys llibertària. Més negra.

A Europea, mentrestant, han començat campanyes serioses sota el lema "Vostè pot morir per ignorància", que ja és una manera ben trista de morir, oi? Aquí a Catalunya, un cop més, la SIDA n compta. Algunes petites comissions d'estudi, i prou. Cap campanya massiva de prevenció. Cap suport perquè la nostra cultura sexual no quedi malparada per la basarda del contagi. Oficialment, la ignorància. I en molts cercles, la impotència.

Quan el Vaticà i els EUA bramen per una croada sexual retrògrada, la SIDA els hi va, tristament, de meravella. Però els que estem per una llibertat sexual que només tingui per cota el respecte a la llibertat sexual de l'altre, no podem quedar-nos amb els braços creuats. La SIDA s'ha instal·lat, per un temps, en la nostra cultura. Quines mesures de prevenció prenem? Com no caure en el catastrofisme del discurs apocalíptic i conservador? Com continuar fent del deus, el plaer, l'orgasme, l'intercanvi i el sexe, elements de la nostra cultura quotidiana?

La relació sexual, malgrat la SIDA, no pot ser un espai cultural per a la por.

Toni Puig - El Món

ANY NOU, VIDA NOVA

Divuit respostes a la pregunta: PER QUÈ SOU INDEPENDENTISTES?

Tal com ja ho fèrem l'any passat amb el festival Lluch al Camp Nou, aquest dium 11 de setembre varem anar demanant opinions als assistents a la manifestació.

Reproduïm unes quantes respostes i podrem publicar-ne moltes més d'interessants si seguim rebent suficients aportacions econòmiques a «Amics de Joan Ballester i Canals» —Cte. ct. núm. 373— Bc. Urquijo Union— Ag. Rambles, Barcelona.

Autoritzem la reproducció d'aquesta pàgina.

«Per despenalitzar l'ús del mot independència. Que per a les nacions sense estat, és el mateix que la paraula llibertat per a tots els homes.»

«Perquè si el Canadà va fer un plebiscit al Quebec, si Anglaterra va organitzar una votació per la devolució a Escòcia, demano la independència contra el nacionalisme central i colonialista que és incapaç de fer el que fan altres nacions occidentals.»

«Perquè ells continuen fent-nos la llesta, i ja n'hi ha prou que un requitzell de lleis aprovades pel nostre Parlament, no valguin.»

«Els bascos cobren els seus impostos i tornen a Madrid el que s'ha pactat. Nosaltres, al revés: cobren ells i llavors nosaltres a pidolar i a fer el ridícul! Mira, jo sóc un *victimista* que encara no l'han domesticat. Perquè sé que l'any 86 Euskadi es va guardar 93.341 ptes. per habitant i a Catalunya ens en varen tornar 16.684 (les dades exactes les hem buscades nosaltres). El nombre d'escoles, guarderies, hospitals, carreteres, etc. que se'n enduen, ens els fumen a tots, tant als nascuts com als vinguts.»

«Llengua sí, poder polític poc: tothom sap que això vol dir caminar cap a "poder polític gens, llengua no." Mireu el País Valencià, mireu la Catalunya del Nord!»

«Perquè estudio Història i sé el pa que s'hi dona. Busca la citació i veuràs com els aldarulls que tan sovint ens són atribuïts, eren ben previstos pel comte-duc d'Olivares que ja calculava el que potser avui com cada any passarà a l'acabament de la desfilada, i ho feia dient al rei: «...ir en persona como a visitar aquel reino donde se hubiese de hacer el efecto y hacer que se ocasionase algún tumulto popular grande, y con este pretexto meter la gente... etc.»

El 23 d'abril de 1945 un escamot format pels escaladors Joan Ferrer (sastre), Onoi Palà (administratiu de banca) i pel mecànic Joan Espinet, penjaren entre les torres de la Sagrada Família, una senyera amb motu de la festivitat de Sant Jordi.

«Si fins i tot els de la crosta ja ho diuen! Tenim un bisbe «enretirat» que en un seu llibre ha escrit: «Catalunya no fóra problema per a Espanya, si Espanya no ho fos per a Catalunya.»

«Perquè sé que als madrilenys totes les pèrdues del seu Metro els les paga el govern central. En canvi nosaltres paguem el que ens toca de les pèrdues del nostre Metro, més la part afegida de les pèrdues del Metro de Madrid. Sempre perdre i pagar, saps?»

«Perquè totes les generacions tenim el dret de ser tingudes en compte pels pares, i saps què faran demà? Dir que erem pocs, massa joves, manipulats, que si l'atur, que si la irresponsabilitat... la qüestió és fer-se el sord i menysprear. Tot per no reconèixer la veritat: Que totes les nacions del món engendren la seva quota de patriotes.»

«Perquè ja n'estem tips que encara duri el rentat de cervell que varen fer als nostres pares. La responsabilitat de la nostra generació és anar al fons del problema.»

«Després de cada escabestrada, els supervivents que alcen el cap, cada cop des de més avall, són acusats d'intransigència. Doncs no, cal saber el que teníem el 1714 —només un rei comú—, però tota la resta, Exèrcit, Marina, encunyació de moneda, llibertat legislativa... era ben nostre.»

«Perquè per a mi i per al poble vull la normalitat. O sigui la salut. I si ens hem hagut d'adaptar a la malaltia crònica del centralisme, almenys sortir-ne.»

«Perquè ho hem trobat, home! Si cada Diada ens apleguem aquí, nois i noies i sense que calgui cap convocatòria, fins que siguem cinc-cents mil, amb un bosc ben espès d'estelades, la feina pacífica i segura s'anirà fent. I que en vinguin de tots els Països Catalans, i millor si en el triangle blau fort hi posem tres estels blancs, perquè quedi ben clar que no en volem cap més de centralisme.»

«Perquè ni els de Perpinyà poden ser espanyols ni nosaltres francesos. Des del 1714 el llac amb Espanya sempre ha estat un llac escorredor.»

«Ho crido perquè el futur és nostre noi! L'independentisme és l'únic moviment que creix sense líders!»

«Perquè se'n estan rifant, noia. Mira sinó, em dones la teva adreça i t'ho contesto per escrit». La nota rebuda deia: «Si de la població total de l'Estat espanyol en treus la del Principat (39 milions menys 6) i veus que Espanya sense Catalunya treu 192 senadors i 303 diputats per elecció directa, comproves que a Catalunya fent la regla de tres li tocarien 36 senadors i 56 diputats. I només en pot elegir 16 i 47 respectivament. Sembla que la pèrdua és de 20 i de 9. Però és que ells els tenen de més, i per tant, tots aquests que ens arriben els tenim en contra, eh!»

«Banca Catalana era una infraestructura bancària massa ambiciosa i important perquè pogués mantenir la seva expansió i la seva independència. La crisi de 51 bancs i la querella presentada només contra la Catalana, demostra —com ja va passar al seu temps amb el Banc de Catalunya— l'oposició calculada al fet que Catalunya pogués tenir un sistema financer propi»

«Perquè si t'han pres el cavall i els reclames un ruc, et tornaran una cabra»

IV Premis Periodístics "Associació de Premsa Forana"

L'«Associació de Premsa Forana de Mallorca», amb la col·laboració i patrocini de La Caixa de Balears «Sa Nostra», convoca el Quart Concurs Periodístic «Associació de Premsa Forana de Mallorca» amb l'objectiu de premiar els millors treballs sobre temes d'actualitat a Mallorca. El concurs es regirà per les següents BASES:

- 1.ª—Els treballs que hi participin estaran escrits en llengua catalana.
- 2.ª—Els treballs s'hauran publicat, dins els terminis fixats en aquesta convocatòria, a qualsevol de les publicacions associades.
- 3.ª—Podran participar-hi tots els col·laboradors habituals de les publicacions.
- 4.ª—Per poder optar al premi, els treballs s'hauran d'haver publicat dins els següents terminis: des de dia 1 de maig de 1986 fins a dia 30 d'abril de 1987.
- 5.ª—Per optar al premi, l'autor del treball per mitjà del director de la

publicació on hagi sortit a llum enviarà el retall del mateix per triplicat a nom de l'Associació de Premsa Forana, Carrer Princesa, 24, Sant Joan, abans del dia 10 de maig del 1987.

- 6.ª—El jurat es donarà a conèixer en el moment de la concessió dels premis i el seu veredicté serà inapel·lable.
- 7.ª—El veredicté es farà públic dins el mes de maig de 1987. El lloc i el dia seran comunicats oportunament.
- 8.ª—L'Associació es compromet a publicar els treballs premiats.
- 9.ª—Els premis que s'atorguen són els següents:
Tres premis de 30.000 pessetes cada un.
Un d'ells tindrà un premi d'honor.
- 10.ª—Els participants es comprometen a acceptar aquestes Bases. Els membres del Jurat resoldran els casos que no hi estiguin prevists.

Durant aquestes festes de Nadal, i va haver una simpàtica festa a les instal·lacions del Club Nàutic de S'Arenal. Aquesta festa fou organitzada per na Francesca Arcos, de la

botiga Tot de la Plaça dels Nins. Gimnàstica rítmica, entrega de 19 llibretes de La Gaixa amb 500 pessetes d'imposició als gimnastes per part del director de S'ARENAL DE MA-

LLORCA i sopar de companyonia conformaren aquesta simpàtica vetllada que reuní una seixantena d'arenalers durant aquestes fetxes entranyables de Nadal.

En Francesc Triay, candidat pel PSOE a la presidència del Govern Balear, va convidar durant aquestes passades festes, als directors de periòdics forans a sopar a un celler de Sineu. Intercanvi d'opinions, diàleg, companyonia, foren la pauta d'aquesta reunió que va durar des de las nou del vespre fins passada la mitja nit.

Lliurament del IV Trofeu d'Ascensors Aspe

La quarta edició del Trofeu Ascensors ASPE va tenir lloc a la galeria del CIR-14. Els tiradors que participaren en la prova, eren cinquanta-cinc, repartits en tres categories. De tota manera, aquesta edició no es va caracteritzar precisament per la bona puntuació dels tiradors, va ser una edició bastant fluixa en aquest aspecte. Emperò, el principal objectiu del torneig es va tornar repetir: hi va haver moltes inscripcions, l'import de les quals és destinat plenament a un centre benèfic de l'illa.

Els resultats en cada una de les categories, varen ser els següents:

A Primera: Bartomeu Coll, amb 545 punts; A. Sastre, amb 514; i J. Galeano, amb la mateixa puntuació que l'anterior.

A Segona: Ll. Llull, amb 525 punts, el qual ascendeix a Primera; A. Gallego, amb 518 punts; i J. Portas, amb 508 punts.

A Tercera: Ll. Llull, amb 507 punts; el qual ascendeix a Segona; Francesc Garau, amb 503 punts i J. Pocoví, amb 493 punts.

L'empresa patrocinadora d'aquest trofeu, l'arena lera Ascensors ASPE, pot estar d'enhorabona amb aquest torneig que ja sembla una mica més consolidat.

Electro Servici

CHAPARRO

Taller de Reparacions de Frigorífics, Rentadores, Cuines, T.V., Vídeo, Planxes, Cafeteres, i petits electrodomèstics en general.
Venda de recanvis i accessoris de totes les marques.
Carrer Milà, 34-B. Tel. 490157 - S'Arenal de Mallorca

Marratxí Normalització de rètols del carrers de la vida

Vicenc Sastre

Molta gent manté una espera, atenta i divertida per veure algun dia una determinació de l'Ajuntament sobre el tema inveterat de la Normalització dels rètols dels carrers, ple d'oblit i contradiccions.

Era un lloc oportú per marcar-se uns punts a favor la Fira del Fang, dels clavells i altres vanitats, per a

presentar-nos les noves planxes de fang amb els nous noms dels carrers (vells noms), que han de substituir els records franquistes que perviuen a les cantonades. Era oportú fer-ho, en la Fira de l'any que vol servir d'enterrement dels darrers símbols cínics.

No passa res perquè el carrer de Sa Torre recobri oficialment el seu llinatge. El 18 de Juliol no mereix

ja més que l'arxiu de l'amagura. O algú creu que els marbres o les façanes de les nostres parroquies

(també, senyors!) són llocs adients per a guardar relíquies en exposició? Si l'Ajuntament envia cartes normalitzades, però repinta les velles planxes dels noms dels carrers, cau en un joc confús i grotesc, que tergiversa les postures de la pròpia Unió Mallorquina i posa en dubte la fe a del Consistori en el pocs gestes progressistes mostrats fins ara.

Petits anuncis

Aquests anuncis poden ser remesos a la nostra redacció, Camí Canteres 132. Tel. 265005 i a totes les agències de Publicitat.
Cada paraula, 10 pessetes.

BORSA IMMOBILIARIA

URGEIXEN PISOS PER LLOGAR. FINQUES AMENGUAL.

Sant Cristofol, 16. Tel. 269250.

OCASIO. SUPERMERCAT primera línia, 200 m²., lloguer baix. Obert tot l'any. AMENGUAL. Tel. 269250.

ADMINISTRAM les seves finques. FINQUES AMENGUAL. Tel. 269250.

A S'ARENAL, se lloga local, 120 m²., 45.000 ptes. AMENGUAL. Tel. 269250.

A S'ARENAL, apartament amoblat, una habitació doble. Soletjat. 25.000 ptes. AMENGUAL. Tel. 269250.

A S'ARENAL, Balneari 8, devora primera línia, transpas local amb estudi. 2 milions de pessetes i 13.000 de lloguer. AMENGUAL. Tel. 269250.

BALNEARI 4, se transpassa local, 1.a línia, 80 m². més terrassa. 300.000 ptes., lloguer: 150.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

CALA BLAVA, xalet amoblat, 4 dormitoris i un estudi amb terrassa, sala de banys, jardí, rentadora. 75.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

MITJA QUARTERADA, devora el Puig de Ses Bruixes o mitja quarterada a la carretera de Gràcia, veng a 600.000 ptes. cada tros. Tel. 260893.

SOLAR de 620 m²., a Bahía Azul, contador d'aigua posat i planells aprovats, veng per dos milions de pessetes. Facilitats. Tel. 263155.

A S'ARENAL, pis completament amoblat, 3 dormitoris, cuina, terrassa. 27.000 ptes. AMENGUAL. 269250.

APARTAMENT a primera línia de S'Arenal, el lloc durant la temporada baixa, per setmanes o per mesos. Tel. 460558.

CA'N PASTILLA. Llogam estudis completament amoblats amb bany, cuina, terrassa soletjada. AMENGUAL. 269250.

FLORISTERIA IRI, de Ca'n Pastilla, se transpassa. Tel. 262359.

TRANSPAS LOCAL, de 350 m². al carrer Trassimeno, 14. Tels. 266707-490237.

XALET ADOSSAT de tres plantes a Somtimes veng per 13.000.000 de pessetes. Tel. 263788.

CERC LOCAL COMERCIAL, mínim 600 m²., a S'Arenal de Llucmajor. Tel. 269642.

VENC O TRASPAS el BAR LA ESPIGA, de la Plaça dels Nins, de S'Arenal. Hi ha vivenda i se pot canviar de negoci. Lloguer: 6.000 ptes. Preu a convenir. Informes: Carrer Cuartel, 21 - Barberia.

VENC SOLAR amb llum, a la nova urbanització de Ses Cadenes. 800 m²., a 4.000 ptes. Informes: Carrer Cuartel, 21 - Barberia.

BORSA DEL MOTOR

MECANICA, planxa i pintura. TALLERS VALLESPIR. Tel. 413867 - Son Ferriol.

VENC SEAT PANDA 40, PM-AB. Facilitats. Telèfon 241947.

VENC FORD ESCORT 1.300, vermell, PM-AB. Tel. 278603.

PANDA 40, PM-AB, facilitats. Tel. 278603.

SEAT FURA, PM-AB. Facilitats. Tel. 278603.

RECANVIS DE COTXES de totes les marques a vendre. Tel. 268672.

VENC R-5 TL, PM-AG. Facilitats. Tel. 241947.

SI DESITJA UN COTXE nou de la nostra gamma, vingui i en parlem. AGENCIA OFICIAL RE-NAULT. Tel. 413867 - Son Ferriol.

MOTO-CROSS I VESPINOS de lloguer. Carrer Sa Platja, 3. Tel. 267368 - S'Arenal de Mallorca.

SERVEIS PROFESSIONALS

ANTONIO ORDOÑEZ: Instal·lacions sanitàries i calefacció. Carrer Lletra H, número 87. Tel. 263680. Bellavista de S'Arenal.

PNEUMATICS BRASIL, pegats ràpids, bateries, correuges de ventilador, canvis d'oli, greixar. Carretera de Manacor, 391 - Son Ferriol. Tel. 270645.

CRISTALLERIA TORRES. Carrer Lisboa, 35 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266517.

FERRERIA DE N'ANTONIS SEGUI. Ferro i alumini. Carrer de Castillejos, 53. Tel. 262592. Coll d'En Rabassa.

TELEVISORS, vídeos, ràdio-cassettes, arreglam. **ELECTRONICA J. GARCIES.** Carrer Francesc Frontera, 10. Tel. 264335. Coll d'En Rabassa.

TAPISSAM Sofàs, cadires, taulells, etc. Tel. 263935.

MECANICA GENERAL, equilibrats i netetja de motors. **TALLERS VIDAL.** Carretera de Son Fangos, 280. Tel. 262048 - Es Pil·larí.

ARREGLAM rentadores, màquines registradores, ràdio-cassettes de cotxes, porters electrònics. **Electronica EL GAUCHO.** Carrer Mallorca, 2. Telèfon: 263423.

SE CORDEN Cadires i se posen anes a las cenalles. Se fan macramés. **CA'N SENAIA.** Milán, 6 - S'Arenal.

VIDRIERA S'ARENAL. Cristalleria, alumini, segurit. Carrer Cuartel, 31 - S'Arenal. Tel. 263632.

TOT INFORM. Comptabilitat per ordinador, assessoria fiscal i jurídica. Trassimeno, 36. Tel. 268450.

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES i reparacions. Servei ràpid. Tel. 263493.

MOBLES DE TOTA CLASSE, bon preu i bon tracte. **MI MUEBLE.** Exercit Espanyol, 6. Tel. 261629.

EXCAVADORA J.B.C., síquies, aljups, clots per sembrar arbres. Telèfon: 245900.

CONTESTADORS AUTOMATICS, telèfons sense mans, telèfons sense fils. **ELECTRONICA EL GAUCHO.** Carrer Mallorca, 2. Tel. 263423.

PLANXISTERIA, pintura, mecànica. Taller "SAN FRANCISCO". Camí de Son Fangos. Tel. 490314 - Es Pil·larí.

PINTOR-RETOLISTA, façanes, furgonetes, tendals, cristalls. **TALLERS LLUMS.** Tel. 265616.

PORTES, finestres, persianes amb el seu marc, de segona mà a partir de 1.500 pessetes. Taulons i portes noves. **ARMÍJO.** Carrer Fletxa Jover Coll, 26 - Son Ferriol. Tel. 275283.

PNEUMATICS SERVERA. Arreglam els seus pneumàtics fins i tot els dissabtes. Carrer Illes Pitiüses, 4 - Coll d'En Rabassa. Tel. 263663.

GUIXAINA per a tota casta d'obres i adobs s'ofereix. Tel. 414648.

TINTORERIA CALTOR. Netetja de catifes, mantes, cortines, cobertors i tota classe de peces de vestir. Carrer Torrent, 9 - S'Arenal. Tel. 265447.

PAPERERIA CERVERA. Material escolar i d'oficina. Llibres de comptabilitat. Cardenal Rossell, 82 - Coll d'En Rabassa.

INSTAL·LACIONS elèctriques i sanitàries **CEJU.**, C.B. Carrer Marquès de Tenerife, 77. Telèfon: 242593 - Son Ferriol.

METALURGICA S'ARENAL. Reixats, barandilles, ferro forjat, treballs en alumini per a obres, soldadura elèctrica i autògena, treballs al torn. Pere Canals i Quetgles. Carrer Menorca, 10. Telèfon: 263910 - S'Arenal.

TRANSPORTS I MUDANCES HENARES. Carrer Antoni Catany, 4-8-1. Tel. 263364 - S'Arenal de Mallorca.

LLANTERNER: Termos elèctrics i de butà. Reparacions de tota casta. Tel. 266961.

MATERIAL DE CONSTRUCCIO, rajoles i pavimentació. **JOSEP MARTINEZ.** Carrer Canonge M. Rotger, 9. Tel. 260091.

CONSULTA VETERINARIA M. PERELLO SERVERA MANESCAL

Horari consulta
Horabaixes de 4'30 a 8'00.
Dissabtes matí de 9'30 a 13'00.

Carrer Singladura, 11 - local 5.
Tels. 266630. Urgències 262747.
Ca n Pastilla.

CLÍNICA VETERINÀRIA S'ARENAL

Dr. Daniel A. Magrini

Consulta:

Dematins de 10 a 13'30.
Horabaixes de 16'30 a 20'00.
Dissabtes de 10'00 a 13'30.

Tel. clínica: 490153. Tel. urgències: 281313, codi: 583.
Carrer Joaquim Verdaguer, 17 - S'Arenal.

ELECTRO ARENAL TV VIDEO HI-FI

Reparació ràdio-TV-HIFI.
Instal·lacions electròniques d'alarma.
Antenes individuals.
Video-club.
Canonge Mateu Rotger, 17. Tel. 265774.
S'Arenal de Mallorca.

SERVICI MEDIC QUIRURGIC DE BADIA

Centre Comercial "Aldea Blanca" (Bahia Azul)
Igualatori mèdic - Servei mèdic d'urgència - A.T.S. -
Injeccions - Tensió arterial - Consultes ginecologia -
Laser - Ona curta - Electrocardiogrames - Anàlisis.
Per a urgències, tels.: 238012-281313.

MECANICA GENERAL DE L'AUTOMOVIL

C/ Pintor Erwin Hubert, 11

AUTO-MECANICA
Molinar

41 38 56

Petits anuncis

COMPRES I VENDES

RASTRO LINDO
Compra, venda, lloguer, dipòsit, canvi d'objectes usats i d'antiguitats, canvi de panys.
DEUTSCHE BUCHER TRASTERO ARENAL.
Passatge bus: stop Balneari 8.
Telf.: 260103.

MOBLES PEREZ. Aranyes i llums de tot tipus, mobles clàssics i moderns. Carrer Menorca, 65 - S'Arenal. Tel. 267079.

VENC O TRANSPAS restaurant a Cala Estància. Tels. 266379-207955.

FLORISTERIA LEAL. Telèfons: 239183-238012.

MOBLES CASTILLEJOS. Matalassos, canapés Flex, tressillos, mobiliari de cuina, taller de fusteria. Carrer de Castillejos, 1 i 3. Tel. 260580 - Coll d'En Rabassa.

GRANS REBAIXES del 20 per 100 en tots els articles en, jaquetes, carteres, cinturons, tot del darrer crit de la moda. Tenda en pell al costat del Restaurant Portofino a Ciutat Jardí.

VIATGES

VIATGES XALOKI. Bitllets de vaixell i d'avió. Telèfon: 267450.

VIATGES SPANIEL. Bitllets d'avió i de vaixell (barco). Creditviatge i forfaits. Platja de Palma. Tel. 268100 - S'Arenal. Tel. 265374.

VIATGES KONTIKI. Bitllets d'avió i de vaixell, lloguer de cotxes sense xofar, minitours, preus especials per a col·legis. Avinguda Nacional, 29. Tels. 265900-266535 - S'Arenal de Mallorca.

PERSONALS

TENC 26 ANYS, 1'52 d'estatura, bona figura i som ben simpàtica i agradable. M'agradaria trobar mallorquí fins a 40 anys, que sia seriós i que se vulgui casar. Apartat 125. Ref.: 111.

SOCIETAT DE CACA-DORS de Son Ferriol. Els dilluns a partir de les 21'30 tertúlia al Bar Jumar, de Son Ferriol.

FADRINA AMB FILLA, cerca home fins a 50 anys, per a relació amorosa. Apartat 161 de S'Arenal.

JOVE DE 39 ANYS, 1'75 d'estatura, cerca fadrina mallorquina, entre 25 i 35 anys que se vulgui casar. Apartat 144 de S'Arenal.

CERC DONA entre 30 i 50 anys per a relació engrescadora i antidepresiva. Escriu-me a l'Apartat 125 de S'Arenal. Ref. 113.

DIVORCIADA, 33 anys, dos fills petits, sense problemes econòmics, cerca home per a relacions serioses. Carretera Militar, 297-2, de S'Arenal. Carme.

SEPARAT, 35 anys, negoci, casa i cotxe. Cerca dona per compartir-ho. Me trobaràs al carrer Xadó, 5 - d'Es Molinar. Demana per Manuel.

HOLA, som na Francesca i na Carmeta. Tenim 25 anys cada una i estam prou bé. Ens agradaria conèixer senyors amb iot o llaüt per poder fer excursions a Cabrera i a altres illetes del nostre litoral. Telefonau al 722210, vespres.

SEPARAT 40 anys, cerca dona de la mateixa edat per a relacions esporàdiques. Apartat 13 de Ca'n Pastilla.

ENSENYANCES

SE DONEN CLASSES de solfeig i piano, hores a convenir. Tel. 266845, matins.

CENTRE CULTURAL CA'N PASTILLA. Gimnàstica de manteniment femení, aeròbic, gim-jazz, gimnàstica rítmica i taekwondo. Professors titulats. Preus molt econòmics. Local darrera l'església de Ca'n Pastilla.

INFORMATICA, comptabilitat, mecanografia, aula d'estudi dirigit, idiomes. **ACADEMIA OVIDI.** Tel. 260086 - Ca'n Pastilla.

NECESSIT MUSIC per conjuntar i dirigir sonadors de ball mallorquí. Telèfon: 262046.

PERRUQUERIES

ANTONIO Perruquer de senyores. Trassimeno, 16 - S'Arenal.

PERRUQUERIA CATI. Permanents, tenyits, i reflexos. Manicura i pedicura. Torrent, 27 - S'Arenal. Tel. 490439.

CA'N JORDIES BARBER. Cardenal Rossell, 81. Tel. 262014.

PACO Perruquer i barber. Virgili, 1. Ca'n Pastilla.

JULIA PERRUQUERA. Manicura, pedicura i permanents. Carrer Malbertí, 41 - Coll d'En Rabassa. Tel. 260452.

MM PERRUQUERS. Manicura, pedicura i depilació. Plaça de Sa Font, 1 - Es Molinar. Tel. 273540.

PERRUQUERIA CATISA. Manicura, pedicura i depilació. Cardenal Rossell, 99. Coll d'En Rabassa. Tel. 260324.

MIQUELLA PERRUQUERA. Neteja de cutis, manicura i pedicura. Carrer Mallorca, 3 - S'Arenal. Tel. 263423.

PERRUQUERIA VIC. Tractament capilars. Diagnòstic per microvisor. Cristianat, 17 - Sant Jordi. Tel. 266572.

ENCARNA Perruquera. Coll d'En Rabassa. Tel. 267218.

JAUME, barber de Ses Cadenes. Tel. 262065.

LA PASCUAL Perruquera. Platja, 2. S'Arenal. Tel. 264819.

ALTA PERRUQUERIA ANTONIO. Pedicura i manicura. Carrer dels Republicans, 1-1.0 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 267824.

BLANCA Perruquera. Gran i General Consell, 36 - S'Arenal. Tel. 265109.

MAKA Perruquera. Pedicura i manicura. Botònic Germà Bianor, 19. Tel. 260756.

ROSA I MARI CARMEN perruqueres. Manicura i pedicura. Carrer Tinent Garau Fargas, 30 - Es Molinar. Tel. 276330.

PERRUQUERIA MARI-YU. Permanents i canvis d'imatge. Manicura i pedicura. Carrer Mar Jónic, 3 - Les Marevelles. Telèfon: 263014.

SALO DE PERRUQUERIA LINDA. Ca'n Pastilla. Tel. 263927.

ANIMALS DE COMPANYIA

PRODUCTES PEL CAMP. pinsos, insecticides, animal de companyia. "PAJARE-RIA" S'ARENAL. Plaça dels Nins, 26, S'Arenal.

CONSULTORI VETERINARI. Dr. Frances Rigo. Horari, de 4 a 8 de dilluns a divendres. Carrer Exèrcit Espanyol, 23 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 267664.

CLINCA VETERINARIA S'ARENAL. Dr. Daniel A. Magrini. Consulta al carrer Joaquim Verdager, 17. Dematins de 10 a 13'30. Horabaixes de 16'30 a 20. Tel. Clínica: 490153. Tel. urgències: 207919.

CONSULTA VETERINARIA Ca'n Pastilla. Dr. M. Perelló. Horari de consulta de dilluns a divendres de 4'30 a 8'00 i dissabtes de 9'30 a 13'00. Carrer Singladura, 11, local 5. Tel. 266630. Urgències: 262747. Venda de productes farmacèutics.

RESIDENCIA I ESCOLA d'ensinistrament de cans. Venda de cadells. "CRIADERO LOS VALIENTES". Tel. 662136.

BORSA DEL TREBALL

DONA DE 32 ANYS, cerca feina de cambrera o ferret. Tel. 462509.

GASTRONOMIA

RESTAURANT DEL SOL. Llom amb col i escaldums d'indiot. Carrer de Miramar, 3. Tel. 263667 - S'Arenal de Mallorca.

RESTAURANT CA'N PRUNES. Dinars i sopars de nocces, primeres comunions i de negocis. Amfós a la marinera, conill torrat, costelles de xot, colomins amb col... Servici de piscina. Carretera de Lluçmajor K. 10'00 S'Aranjassa. Tel. 265270.

RESTAURANT CALA ESTANCIA. Cuina internacional. Peix, marisc i carn. Punta Cala Estància. Ca'n Pastilla. Tel. 267035.

RESTAURANT CARABELA. Cuina casolana. Carrer Salut, 24 - S'Arenal de Mallorca. Tel. 266205.

RESTAURANT EL PESCADOR. Típic espanyol. Paella valenciana i marisc de la mar. Carrer de Sant Bartomeu. Tel. 263443 - S'Arenal de Mallorca.

CAFE "SOMBRER", le seul café français a S'Arenal. Vous, retrouverez votre ambiance et pourrez déguster votre apéritif et notre café filtre. Rue Maria Antònia Salvà, 40. Tel. 266364.

MESON CA'N MANOLO. Tapes variades, pop a la galega, crancs de riu, pebres padrón, gírgoles. Local social club petanca. Carrer Xadó, 7 - Es Molinar.

OS CANTEIROS RESTAURANT. A casa galega do Ca'n Pastilla. Comidas e vinhos galegos. Av. Bartomeu Riutort, s/n. Tel. 262674 - Ca'n Pastilla.

CAFETERIA COSMOPO-LITA. Pop a la galega. Peixos, marisc i carns. Vinhos da terra galega. Terra, 44 S'Arenal de Mallorca. Tel. 263099.

RESTAURANT CALA BLAVA. Cuina internacional. Obert cada dia. Tel. 263081.

RESTAURANT PORTOFINO. Nous plats per aquest hivern, colomins farcits, conill amb ceba, llomillo al pebre bo i les nostres famoses pastes italianes. Carrer Trafalgar, 22 a la Ciutat Jardí.

METALLISTERIA

Ruiz Castillo

ESPECIALISTES EN:

ACER INOXIDABLE, LLAUTO, COURE, FERRO I NAUTICA
CARRER MORAGUES, 13 - TEL.: 27 89 58
ES MOLINAR

ESCOLA INFANTIL

PETITO

Jardí-Maternal-Preescolar-Menjador,
per a infants de 0 a 6 anys,
de 7'30 a 18, de dilluns a divendres.
Personal especialitzat.

Plaça de la Reina Maria Cristina, s/n. Tel. 266815.
S'Arenal de Mallorca.

VIAJES KONTIKI
GAT 34

Vols xàrter a Barcelona, Alcant, Madrid, Granada, Màlaga, Sevilla i Santiago.
Billets de la Trasmèditerrànea.
Soliciti informació a altres destinacions.

Avinguda Nacional, 29, davant Foto Lasser.
Carretera de S'Arenal, 58, davant el balneari 7.
Telèfon: 266535 -
S'ARENAL DE MALLORCA

S'Arenal
de Mallorca
Telèfon: 265005.

EL MILLOR SUPORT publicitari de la seva empresa a la nostra comarca.

VIAJES SPANIEL
GAT 34

Vols xàrter
Bitllets
Transmediterrànea
Vols internacionals
Creditviatge
S'Arenal: Plaça Major, 1
Tel. 265374.
Les Meravelles:
Llaüt, cantonada,
Mar Menor.
Platja de Palma:
Davant el Balneari, n. 1.
Tel. 268100.

GASTRONOMIA

CAFETERIA SENON. Plats combinats, gelats i begudes a la vorera de mar. Avinguda Nacional, 22. Tel. 490005 - S'Arenal de Mallorca.

EL ARRIERO, restaurant. Especialitats en paella i pa amb oli. Quarter, 23. Tel. 265110 - S'Arenal de Mallorca.

LA PANOCCHA DEL MACHO. Restaurant dirigit per l'antic propietari de "Paco el Macho". Cuina graciosa i salerosa. Carrer Grúa, cantonada carretera de S'Arenal. Ca'n Pastilla. Tel. 269219.

RESTAURANT SA BOLLERA. Cuina feta com Deu mana. Si frissau, no vengueu. Carrer Acapulco, 4. Sortida, n. 3 - Les Mervelles. Tel. 265188.

CA'N QUIRANTE. Cuina mallorquina. Sopes mallorquines, xot rostit. Tel. 265785. Sant Jordi.

RESTAURANT DELFIN DORADO. Bodes, comunions, dinars d'empreses. Dini per un milenar de pessetes. Carrer Joan d'Austria, 13 - Badia Gran.

RESTAURANT EL HOYO. Bodes, batejos, comunions i festes socials. Els caps de setmana obert al públic. Carrer Cabot, 10 i carretera de Manacor, 365. Tel. 271021 - Son Ferriol.

"POLLOS ARENAL", menjars casolans per endur-se'n i menús econòmics. Carrer Trasmirana, 41 - S'Arenal. Tel. 261352.

"PEQUEÑO MUNDO". Servei a la carta, cada dia manco els dimarts. Provi el nostre cabrit al forn, toston de Segovia, ossubco, etc., etc. Buffets i tota classe de serveis a domicili. Batejos, bodes, comunions i dinars de companyonia, celebracions, etc. Son Garcia del Pinar, Coll d'En Rabassa. Tel. 268661.

BAR RESTAURANT ANDREU. Cuina variada i tapes. Sopars deportius i de companyonia. Carrer de la Grúa, 6 - Ca'n Pastilla.

RESTAURANT JAMAICA. Cuina mallorquina. Carretera Militar, 219. Tel. 262923.

RESTAURANT CA'N VERDERA. Els diumenges i festius, obert els migdies. Els dies feners manco els dilluns, obert de 19 a 4 de la matinada. Carrer Parcelas, 52. Devant el balneari. Tel. 261057.

GUIA MEDICA

SERVEI MEDIC QUIRURGIC BADA. Igualatori mèdic, servei mèdic d'urgència, A.T.S., injeccions, tensió arterial, consultes ginecologia, làser, ona curta, electrocardiogrames, anàlisis. Centre Comercial "Aldea Blanca" (Bahia Azul). Tels. 238012 - 281313.

QUIROMASSAGISTA. Massatges terapèutics i de rehabilitació, artrosi, escoliosi, lumbàlgies, dorsàlgies, ciàtiques, varius, cel·lulitis, mal de cap, estrenyiment, paràlisis facials, etc. Esport Centre Son Verí. Carrer Costa i Llobera, 1. Tel. 263834, S'Arenal de Mallorca.

ÒPTICA S'ARENAL
JA NO CAL ANAR A CIUTAT
PER SES ULLERES O LENTILLES

TEL: 49 00 61
CARRER BERLIN, CANTONADA TRASSIMENO
S'ARENAL DE MALLORCA

Calle Trafalgar, 22
Tels. 26 88 18 - 26 87 01
CIUDAD JARDIN
Coll de'n Rabassa

PORTOFINO

ARRÓS PAELLA Y PIZZES

Na Maria Antònia Tolosa Caldentei, de la Joieria Olegario, en el moment de l'entrega de l'anell d'or que va rifar entre la seva distinguida cliente la el passat dia 22 de desembre. L'afortunat guanyador fou en Josep Buades del Restaurant Tropical de Lluçmajor.

IMMIGRANT!
ELS TEUS FILLS SON MALLORQUINS
EXIGEIX ESCOLA EN CATALA

Dos - cents pensionistes valencians protestan pel canvi d'hotel

Uns dos-cents pensionistes valencians de la Seguretat Social, que havien vingut de vacances a Mallorca, varen protagonitzar una forta protesta quan es varen veure allotjats en un hotel d'inferior categoria del que tenien assignat en un principi.

Els pensionistes havien arribat a Mallorca dins de la campanya "Vacances per a la Tercera Edat", organitzada per Insero a nivell nacional i en col·laboració amb els hotelers. Els pensionistes varen veure com eren transportats a l'hotel Palma Mazas, de S'Arenal-Llucmajor, d'una estrella de categoria. En principi havien anat a l'hotel Amazonas, també de S'Arenal, de tres estrelles, l'empresa Internacional Express els havia assegurat que anirien al Amazonas.

Els pensionistes asseguren que no tenen res en contra de l'hotel Palma Mazas, els empleats dels quals els tractaren de-

gudament. La seva protesta fa referència al canvi sobtat d'allotjament sense ni tan sols avisar-los, a més del fet de ser un hotel de categoria inferior. Els responsables de l'hotel Amazonas manifestaren no saber res de l'assumpte, assegurant que, a més, l'hotel es troba ocupat per un altre grup de pensionistes de Madrid.

Els pensionistes valencians conversaren amb el delegat del Govern, Carles Martín Plasencia, exposant-li les seves preocupacions. No parlaren, en canvi, amb els responsables d'Insero ni amb els de l'agència de viatges, amb els quals no pogueren contactar.

De totes maneres, aquests turistes valencians s'han hagut de conformar, i han passat tot el seu mes de vacances a l'hotel Palma Mazas, no contents de tot, però conformats per la simpatia i el bon tracte rebut del personal de l'establiment.

Salut

La febre

Alejandro Pizà

La febre és l'elevació de la temperatura corporal per damunt d'un marge establert i que manifesta la reacció de l'organisme a un procés patològic determinat.

Sol constituir febre i es pot considerar com a tal la temperatura oral per damunt de 37,0°C en persones obligades a guardar llit, i per damunt de 37,2°C en persones amb una moderada activitat.

Quan la temperatura es pren en el recte, la febre sol augmentar entre 0,3-0,6°C.

La temperatura del cos està controlada per un centre termoregulator que es troba localitzat a l'hipotàlem, part del sistema nerviós central; l'hipotàlem controla la temperatura alterant la circulació en la pell, la sudoració i l'activitat muscular.

CONSELLS PRACTICS EN CAS D'APAREIXER FEBRE:

- 1) La febre no és una malaltia, és només un símptoma.
- 2) Llevat de casos molt concrets, la febre és un procés benigne.
- 3) La persona que en sigui afectada se l'ha d'acomodar en una habitació que mantengui una temperatura confortable (no excessivament caldejada) i un bon grau d'humitat ambiental. No se l'ha d'abrigar ni tapar en excés si té fred.
- 4) Es molt important augmentar la quantitat de líquids que beu la persona afectada (sobretot aigua i suc de fruita); això encara més en cas que hagi perdut la gana.
- 5) Les febres lleugeres o moderades - fins a 38,5°C - són ben tolerades pel cos. Ara bé, si pu-

gen més, és necessari fer-les baixar amb certes mesures. En aquest cas es pot emprar una esponja amurada d'aigua teba per fregar el cos de la persona afectada i si és precís se li ha de donar un bany d'aigua teba (sempre tenint en compte que l'aigua ha d'estar per davall de la temperatura del malalt).

Convé que tinguem en compte uns quants més de detalls:

-Les fregues amb esperit convé reservar-les per a casos més rebels, ja que l'evaporació de l'esperit sobre la pell, pot fer baixar la temperatura de manera massa brusa.

-No utilitzeu indiscriminadament medicaments per fer baixar la febre. Sempre heu de consultar el metge que vos indicarà la manera d'utilitzar-los i quins són els més convenients.

Arenalers que ocupen càrrecs

President de l'AP, Sant Vicenç de Paul, de S'Arenal: D. Frances Ferré Campuzano, de l'Hotel Palma Mazas.

President de l'Associació d'APAs Blanquerna: Guillem Salvà Oliver, empleat de La Caixa Postal des de 1974. Destinat a S'Arenal fins 1984. Actualment és el cap de gestió comercial de la delegació de Palma.

La Federació d'Associacions de Pares Blanquerna agrupa les APAs dels col·legis de les Monges de la Caritat.

Creada per a informar i assessorar les APAs, així com per a defensar els interessos dels pares davant els òrgans oficials (MEC, esports, etc.).

Per fomentar l'unió entre tots els pares mitjançant reunions, concentracions, conferències, etc.

Pedro Bezares Giménez, funcionari de la Caixa Postal des del seu ingrés a l'oficina tècnica de comunicacions de S'Arenal. Passà a l'oficina de la Caixa Postal de l'Avinguda Nacional i des de juliol de 1985 ha estat nomenat director de l'oficina exclusiva de la Caixa Postal de

l'oficina principal de Palma. Es una família molt postal: el pare és carter a S'Arenal, el germà està a Correus de Palma.

Miquel Peré Estadés Ampol, funcionari de Correus des de fa quinze anys. Prengué possessió del càrrec a l'oficina tècnica de S'Arenal, nomenat cap d'operacions passives i serveis de la delegació de la Caixa Postal el desembre de 1974, després d'haver estat destinat a S'Arenal, Palma, S'Arenal i actualment en la delegació del carrer d'Aragó.

Andreu Tomé Gálvez, incorporat a la Caixa Postal al 1974, a S'Arenal, abans havia passat per S'Arenal-Palma i, des de fa dos anys, és el cap d'operacions de l'oficina de la Caixa Postal de Ca'n Pastilla.

N'Eleuteri del Bar El Gaucho de S'Arenal, és el nou propietari de les pistes de petanca de Ca'n Prunes.

N'Eleuteri, que a més és directiu de la Penya Mallorquina de S'Arenal, fa comptes d'arreglar les pistes i els vestuaris. També ha organitzat tres tornejos de futbol sala que comencen a mitjan mes de gener i se jugaran els dissabtes.

Apunyalen mortalment un colombià a la sortida d'un bar

Barcelona / Efe-EP
Eduardo Rodríguez, de nacionalitat colombiana, va morir a conseqüència d'una ganivetada que li va clavar un individu de fesomia ameríndia, segons que van informar ahir fonts policiaques. Els fets es van produir al carrer Nou de la Rambla, a Barcelona, quan l'agressor, de cabells curts i pell bruna, va invitar la víctima a sortir del bar Los Pajaritos.

L'incendi d'una casa a Birmingham causa la mort de cinc ocupants

Birmingham / Efe
Cinc membres d'una família van morir cremats diumenge a la nit a la ciutat britànica de Birmingham, al centre del país, en declarar-se un incendi al seu domicili. Dues persones més van escapar de les flames, una de les quals es troba en estat crític, segons que va informar la policia.

Un lladre es refugia en una caserna de la guàrdia civil

Barcelona / Europa Press
Juan Antonio García González, de divuit anys, va ser detingut a la caserna de la guàrdia civil del barri de la Mina, a Barcelona, en la qual havia buscat refugi quan el perseguia un veí del barri. Els fets van produir-se el dia vint-i-sis quan José Velasco Pérez perseguia el presumpte autor d'un robatori en el seu domicili.

L'Administració central ha invertit deu mil milions en publicitat

Madrid / Europa Press
L'Administració central ha gastat deu mil milions de pessetes en campanyes publicitàries l'any 1986. En total ha fet setanta-una campanyes sobre qüestions tan diferents com l'aplicació de l'IVA, el referèndum sobre l'OTAN, el servei militar o el vot per correu.

CONFECCIONS MARGA

CARRER DE
FAUST BONAFE, 32
SON FERRIOL

LAS MARAVILLAS LLOGUER DE COTXES CAR HIRE

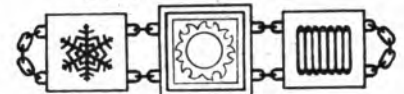
Llaüt, 40 - Tel. 26 41 25
Les Meravelles
S'Arenal de Mallorca

CENTRE MÈDIC S'ARENAL C.A.M.

Centre de reconeixement mèdic-psicològic, per a conductors i caçadors.

Classes A-1, A-2, LCC, C, D, E.
Carrer de Miramar, 30 (davant el Club Nàutic)
Tel. 490067 - S'Arenal de Mallorca.

INSTAL·LACIONS SANITÀRIES Instalaciones

ses Cadenas
GAS - CALEFACCIO - AIRE ACONDICIONAT -
ENERGIA SOLAR
CARRER PRADERA S/N - TELEFON.: 26 97 14 - SES
CADENES DE S'ARENAL

MALLORQUÍ!

ALS INSTITUTS I UNIVERSITATS DEL
NOSTRE PAIS S'ENSENYA EN CATALÀ.
ELS TEUS FILLS HAN D'ESTAR
PREPARATS PER ANAR - HI
EXIGEIX ESCOLES CATALANES AL TEU
BARRI

El català al carrer

Pere Calders - Avui

Francisco, el nou fitxatge sensacional del F.C. Barcelona, ha tingut l'exquisit sentit del tacte de destapar-se amb unes declaracions prèvies que han fet molt d'efecte. Francisco ha dit a la premsa que l'única cosa que el molestava dels catalans era que tinguéssim el vici de parlar en català. Encara bo! Es veu que, per la resta, no li som del tot antipàtics.

Francisco, diplomàtic i coneixedor profund de l'ànima humana, ha afegit que ell ja troba tolerable que les regions s'expressin en els seus dialectes, però d'aquí no passa. Ell és andalús i, per tant (paraules seves) molt espanyol. Es diria que està convençut que l'andalús que deu parlar és un perfecte castellà universal, suposant que això existeixi.

M'atreveiria de dir que Francisco pot estar tranquil. Es trobarà amb l'agradable sorpresa que l'idioma interior de l'equip del «Barça» és l'espanyol. Fins i tot quan hi ha un entrenador de fora, l'interpret de planta tradueix les seves paraules al castellà bàsic. Ell no sap que el «Barça» és una poderosa societat catalana, però l'equip no ho és. El que passa és que Francisco no ens coneix prou —ni de bon tros— i s'inquieta per menudeses.

Sense voler ofendre a Francisco, s'ha de dir que les meves paraules fossin més retades, voldria dir una anècdota real com la seva vida. Em sembla que vaig conèixer una vegada, fa temps, a la trobo que no li vaig dir la teua opinió.

quantas granges molt típiques. Un dia, tot esperant torn per comprar nata, vaig assistir a una conversa entre la grangera i una clienta. Parlaven en un català col·loquial, sense gaires sorpreses, però la clienta duia un gos petit i bellugadís, que no parava d'ensumar i de fer l'intent d'alçar la pota.

—Estáte quietu, cariñu, que molestas a los señores... —deia la senyora al gos, cada vegada que aquest brincava.

Després d'un parell o tres vegades de repetir-se l'escena, no em vaig poder estar de preguntar a la senyora si el gos era castellà. I ella em va respondre:

—No, no! És d'aquí. Però quan era cadell, teníem una criada andalusa que el va acostumar a escoltar en castellà. I miri, el que són les coses: el meu marit i jo ens hem habituat a seguir-li el corrent. Però pensi que és un gos intel·ligentíssim, i si li parla en català ho entén tot.

—Oi, monada meva? —afegí tot adreçant-se al gos.
I el gos va remenar la cua, amb el posat d'entendre perfectament de què anava.

No hi ha comparança, una cosa no té res a veure amb l'altra, però la veritat és que les retopades de memòria són d'infinitesimes d'evitar com els ordres de la quarta guerra mundial, que ens que aniran a la boca de Francisco, s'acabarà de sentir-ho tot, i s'acabarà de sentir-ho tot.

Aigua: Legislació i gestió política d'un recurs escàs

M.A.M.

Tractant-se d'un recurs escàs com l'aigua, l'acció legislativa i la gestió a càrrec dels poders públics juguen un paper fonamental.

Malgrat la greu situació que patim en aquesta illa (vegeu l'article anterior), els nostres governants actuen d'una manera poc racional. Basta dir que amb uns recursos tan petits, són capaços de posar en reguiu unes 1.000 hectàrees al Pla de Mallorca o d'autoritzar una urbanització per a més de 12.000 habitants a la Marina de Lluçmajor, estant en entredit la viabilitat d'aquests projectes, i posant en perill els aqüífers afectats.

La gestió que de l'aigua s'ha fet ha estat tan absurda i irracional que es fa difícil trobar solucions adequades i eficaces. Recentment s'ha donat una passa endavant, per bé que tímida: l'aprovació d'una nova llei d'aigües. Ara només manca racionalitzar i gestionar aquest recurs.

El marc legal

Des de primer de gener d'enguany, els usos, la protecció, la planificació, les prioritats, etc., que fan referència a l'aigua, vénen regulades per una nova llei: El 2 d'agost de 1985 les Corts Generals aprovaven una llei d'Aigües que substituïa l'anterior, que datava del segle passat.

Es tracta d'un instrument legal que com a novetats, estableix el domini públic de totes les aigües, la unitat en la gestió i la planificació hidrogràfica. No hi ha mancat polèmica en la seva elaboració i aprovació, i actualment es troba recollida davant el Tribunal Constitucional pel partit d'Aïllança Popular i per una sèrie de Comunitats Autònomes, entre elles la de Balears.

L'antiga legislació de l'aigua era ja centenària. Havia estat aprovada l'any 1879, i al seu temps fou considerada progressista. De fet és la primera llei que apareix a Europa sobre aquest tema específic.

El temps, l'avanç dels coneixements, el creixement de la demanda, l'augment de la població, etc., han fet que aquesta llei quedés desfasada. Precisament una de les grans deficiències era el tractament que donava a les aigües subterrànies. Així, mentre considerava de domini públic les aigües superficials (rius, llacs,...) les subterrànies les considerava privades. Aleshores ni se coneixia bé el cicle de l'aigua, ni existien mecanismes d'extracció tan poderosos com ara, ni hi havia gaire problemes de proveïment.

Posteriorment, l'any 1902, 1910 i 1921, hi va haver intents de reforma que no s'arribaren a concretar.

Més darrerament sorgiren decrets reguladors de situacions especials, de zones concretes; tals foren els casos de Canàries, el Guadalupe o Balears mateix.

A finals de 1973 s'aprovava un decret sobre Normes per a la ejecución de nuevos alumbamientos y ampliación de los ya existentes en la provincia de Baleares, el qual intentava regular i racionalitzar les extraccions d'aigua a les Balears. Per aquest motiu dividia el territori en una sèrie de zones, establint en cada cas les limitacions de cabal, fondària, usos, distància entre captacions, etc. Aquest decret partia de la base d'un estudi previ que posava de manifest la preocupant situació de l'aigua a zones com Palma, Campos i el litoral en general. D'important, però, aquest decret no s'ha aplicat amb el rigor que s'havia de menester. La realitat és que avui en dia, a les nostres illes hi ha més de 25.000 pous, molts d'aqüífers sobre-explotats, alguns d'ells salinitzats i problemes reals de proveïment a moltes poblacions.

Els recursos s'han supeditat a la demanda, sobretot de les zones turístiques, de les zones urbanes i de les noves explotacions de reguiu, en lloc d'esser al revés.

Les aigües són públiques

Segons la Constitució espanyola, l'Estat té competència exclusiva sobre la legislació, ordenació i concessió de recursos i aprofitaments hidràulics quan les aigües travessin més d'una Comunitat Autònoma.

D'altra banda, l'article 10.6 del nostre Estatut d'Autonomia diu que correspon a la CA la competència exclusiva en matèria de règim d'aigües i aprofitaments hidràulics, canals i reguils.

Malgrat tot, però, les Balears encara no tenen transferides totes les competències quant a obres hidràuliques i, en general, en matèria d'aigües. Hauran de passar devers dos anys i mig perquè pugui assumir-les.

Per aquest motiu hi ha hagut conflictes i la CA de les Illes Balears ha recorregut davant el Tribunal Constitucional perquè consideri que la nova llei d'aigües suposa una intromissió en competències autonòmiques.

Amb la nova llei, com ja hem anunciat abans, totes les aigües queden subordinades a l'interès general, passant a formar part del domini públic de l'Estat. Fins ara només eren públiques les aigües superficials.

Ara bé, de fet, aquesta llei respecta els aprofitaments actuals i els drets adquirits pels usuaris d'aigües subterrànies. Aquests tendran, per llei, una concessió per 50 anys (fins al 31 de desembre de 2038). Llavors els mateixos usuaris tendran preferència per mantenir la concessió.

A partir d'ara, per fer un nou pou o per aprofitar aigües subterrànies s'haurà de sol·licitar una concessió a l'Administració de l'Estat. Aquesta concessió serà temporal (fins a 75 anys) i s'exigirà el màxim respecte a l'entorn. Totes les concessions hauran de passar per informació pública.

Altres aspectes nous d'aquesta llei fan referència a la unitat de gestió. Fins ara les competències sobre les aigües estaven repartides entre molts d'organismes oficials (Obres Públiques, Indústria, Agricultura, Sanitat, Ajuntaments,...). A partir d'ara, la llei exigeix la creació d'un organisme de Conca que assumirà totes les competències i permetrà la unitat de gestió. Aquests organismes hauran de tenir representació de l'Estat de les Comunitats Autònomes, dels Ajuntaments, dels usuaris i en general dels sectors socials implicats.

Sembla ésser que a les Balears, la Conselleria d'Ordenació del Territori ja té preparat l'esborrany que decidirà la constitució d'aquest organisme d'Aigües, centralitzador de les competències a la nostra comunitat. Segons Jeroni Saiz, hi tendran representació totes les Conselleries, els Ajuntaments, Consells Insulars i els sectors socials amb interessos en aquest àmbit. Aquest organisme tindrà funcions executives i una vegada constituït, desapareixerà l'actual Comissió Hidràulica formada per l'Administració central i l'autonòmica.

La nova llei introdueix la Planificació Hidràulica com a instrument de gestió de l'aigua. La Planificació es realitzarà a dos nivells: el de Conca i el d'Estat.

El Pla Hidrològic de les Balears

La nova llei preveu i obliga a planificar i controlar l'ús i les qualitats a fi d'augmentar les disponibilitats d'aigua, protegir la seva qualitat, racionalitzar l'ús i satisfer les demandes.

La planificació s'instrumenta a través dels Plans Hidrològics, un d'àmbit estatal i els altres d'àmbit de Conca. A les Balears, aquest Pla ja està elaborat en una primera fase per part del Ministeri d'Obres Públiques i Urbanisme i una empresa especialitzada (INTECSA), amb la col·laboració del Servei Hidràulic de la Conselleria d'Ordenació del Territori.

Més que res, es tracta d'un

Pla director que estudia els recursos, les demandes, els problemes i planteja les possibilitats de solució de la problemàtica de l'aigua a fi d'aconseguir i assegurar el subministrament a les poblacions i a l'agricultura.

Segons el Pla, redactat en la seva primera fase, els recursos disponibles a Mallorca són de l'ordre de 300 a 325 milions de metres cúbics anuals. Actualment se n'utilitzen uns 285 milions de m³, els quals representen prop del 90 per cent del total. L'agricultura suposa el 70 per cent, essent la resta per al consum urbà o industrial. El Pla assenyala també que les pèrdues de les xarxes de subministrament, especialment a Palma, són de l'ordre de 21 milions de m³ anuals.

Davant aquesta situació crítica, el Pla passa revista a les distintes possibilitats d'aconseguir més recursos hídrics. Recursos que es troben majoritàriament a la Serra, per la qual cosa proposa explotar-los mitjançant la construcció d'una sèrie d'embossaments o el bombeig de cabals d'aigua a les obres ja fetes. Alguns dels llocs pre-elegits són: Almedrà, Campanet, Lluç, Ternelles, Sa Costera, Torrent de Sòller, l'Ofre i Orient.

De totes maneres el Pla arriba a la conclusió de la necessitat de fer estudis previs, abans d'abordar cap gran obra. Sembla ésser, així i tot, que en els pressuposts del 86 ja s'inclouen partides concretes destinades a redactar una sèrie de projectes. Aquests podrien afectar el Torrent de Sòller, Sa Costera, Torrent de Lluç, Almedrà o Ufanes de Campanet, atenent a les propostes formulades per l'Ajuntament de Palma, a fi de resoldre el proveïment d'aigua a Ciutat.

El projecte d'EMAYA

L'Empresa Municipal d'Aigües de Palma (EMAYA) ha proposat a la Conselleria d'Obres Públiques la firma d'un conveni per a millorar l'abastiment d'aigua a Palma. El Servei Hidràulic de la Conselleria redactarà el projecte, que serà finançat pel MOPU.

En principi les propostes serien les següents, per ordre de prioritats: Torrent de Sòller, Sa Costera i Torrent de Lluç, amb un pressupost de 5.500 milions de pessetes.

L'aprofitament de les aigües del Torrent de Sòller (Major i Fornalutx) consistiria a fer un petit embassament abans que les aigües es perdessin a la mar, des d'on s'impulsaria l'aigua cap a Palma, ja sigui a través del Coll, ja sigui mitjançant un túnel que travessaria Alfàbia. Aquesta obra en absolut no hauria d'afectar el reguiu de l'Horta i ens preocupa l'impacte ecològic i paisatgístic de les conduccions.

Més preocupant és encara l'aprofitament de la font de Sa Costera (Escorca) i la seva conducció a Sòller, des d'on i juntament amb les aigües del Torrent, serien bombejades cap a Palma. L'impacte ecològic i paisatgístic d'aquesta obra seria molt gran per quant suposaria la construcció d'una carretera que travessaria una de les zones més inalterables de la Serra. A més a més, des del punt de vista tècnic, el projecte és absurd, i no compensa en absolut la inversió pressupostada. La font de Sa Costera és molt irregular, totalment en funció de les pluges, i a l'estiu el seu cabal és mínim (1 litre per segon).

Un cas semblant planteja el projecte d'aprofitar les aigües del Torrent de Lluç mitjançant la construcció d'un embassament al Clot d'Albarca, des d'on les aigües serien conduïdes mitjançant un túnel que travessés tota la Serra o bombejades cap al Gorg Blau. En el primer cas el cost seria de 3.500 milions de pessetes. Els qui sovint van d'excursió per aquella zona saben que aquest torrent darrerament corre molt poc, o quasi gens. D'altra banda seria condemnar a mort el Torrent de Pareis, després de llevar-li l'aigua que venia d'Almullutx. A tot això hauríem d'afegir l'impacte paisatgístic.

La Conselleria ha parlat de construir un embassament a Almedrà, però el volum d'aigua del torrent que ve de Cúber ha

quedat molt reduït amb la construcció d'aquell pantà.

Més importància s'ha donat, en canvi, a l'aprofitament de les Ufanes de Gabel·la, a Campanet. En tot cas, es tracta d'un projecte perillós per quant pot incidir negativament en el nivell de l'aigua de S'Albufera (vegeu l'article de la pàgina 8).

D'altra banda, en principi semblen descartades les propostes de fer embassaments a Ternelles, L'Ofre o Orient.

De totes maneres, la inversió a realitzar en tots els projectes que s'han presentat i les conseqüències ambientals, són tan importants i negatives, que cal prendre, abans, altres mesures, tals com la reducció de fugues a les xarxes d'abastiment de Palma, la col·locació de comptadors unifamiliars en lloc de comptadors per finques, i la instauració de tarifes progressives que carreguin un gravamen al consum a partir d'un determinat ritme.

Creim que abans d'abordar obres d'aquest tipus s'ha d'intentar racionalitzar el consum, plantejant-se fins i tot restriccions en el subministrament d'aigua.

Campos i Sa Marineta

L'aprofitament de les aigües residuals depurades encara és una cosa per fer. De les 109 estacions depuradores existents a les Balears, quasi cap té projecte de reutilització de les seves aigües. La majoria se'n van directament a la mar o a torrents en condicions de salubritat lamentables.

Un dels projectes més espectaculars consisteix a dur l'aigua de la depuradora no 2 de Palma fins a Campos. A finals de 1984 el Consell de Ministres va aprovar una inversió de 5.480 milions de pessetes per a aquest pla que pretén recuperar 3.000 Ha d'aquell terme municipal que actualment tenen problemes de salinitat a causa de les filtracions d'aigua de mar per una sobre-explotació dels aqüífers.

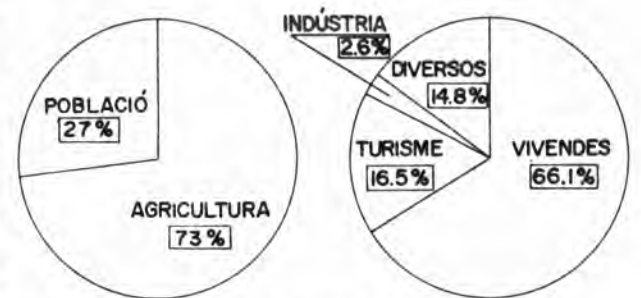
Les obres de conducció ja estan començades, però no estan llestes fins l'any 1988. Entre d'altres coses se construirà un petit embassament prop de Campos després que les aigües recorrin més de 30 quilòmetres de canoana.

Un dels projectes a punt de posar-se en marxa és el que transformarà en reguiu unes 700 hectàrees dels termes municipals de Petra i Ariany. El projecte inicial, redactat per l'IRYDA, és molt més ambiciós, i també afecta terres dels termes de Llubi i Muro. Manca menys d'un any perquè es posi en marxa aquest projecte, anomenat de Sa Marineta, que com hem dit, posarà en reguiu, unes 700 hectàrees, mitjançant l'extracció d'aigua d'una sèrie de pous.

En aquests moments, la capital de l'illa usa el 70% de l'aigua consumida a Mallorca per la població estable, i un 60,8 del total de Balears.

La indústria, pel seu poc pes, utilitza poca aigua, i no té cap influència en el volum total.

Davant la previsible ampliació de la demanda, els distintes organismes oficials han redactat o s'han plantejat una sèrie de projectes a fi d'augmentar la disponibilitat d'aigua. Aquests projectes es basen en la captació de nous recursos, ja siguin superficials (Sa Costera, Sòller, Ufanes) o sub-

Distribució del consum d'aigua a Mallorca

terrànies (Sa Marineta), a més, en alguns casos, d'aprofitaments d'aigües residuals depurades (veure article pàg. 4 i 5).

Gran part de la demanda futura vendrà d'un cert augment de la població i un petit augment de la dotació d'aigua per persona. Sembla que el consum per la població estacional (turisme) es mantindrà.

Els problemes: sobre-explotació, salinització...

La demanda creixent del recurs aigua i la manca d'una política racional han provocat una sobre-explotació dels aqüífers, sens dubte l'origen d'una part important dels problemes plantejats a Mallorca actualment.

El dèficit d'aigua a Mallorca es compensa mitjançant una explotació més intensa, que a l'interior de l'illa pot provocar l'esgotament d'aigües aqüífers, en no deixar temps perquè aquest arribi a renovar la seva capacitat d'emmagatzematge.

La situació és més delicada quan es tracta d'explotar un aqüífer costaner o amb relació directa amb la mar. Tal és el cas del Pla de Sant Jordi, Campos i Sa Pobla. Si en qualsevol aqüífer és important no sobrepassar amb l'explotació els recursos disponibles, en els costaners aconseguir en cada moment l'equilibri explotació-recursos es converteix en un problema vital. Si sobrepassam els recursos disponibles, produïm intrusió salina que deteriora la qualitat de les aigües i que pot ésser irreversible i inutilitzant totalment o parcialment l'aqüífer.

La realitat és que gran part de la costa, especialment a les zones esmentades, s'ha produït una degradació i contaminació de les aigües subterrànies per la intrusió d'aigua de mar (en alguns punts penetra fins a 5 Km des del litoral). Per mor del funcionament lent d'un aqüífer, hauran de passar molts d'anys sense explotació per tornar a ésser utilitzable de bell nou.

En aquests moments, algunes zones de l'interior comencen a patir una certa salinització de les seves aigües subterrànies (per exemple La Marineta).

Abans de seguir, convendria dir dos mots sobre què és i com funciona un aqüífer. Es tracta d'una formació geològica integrada principalment per grans, arenes i altres roques molt permeables, en el qual s'emmagatzema i circula aigua subterrània. Els aqüífers se nodreixen de la infiltració d'aigua de pluja o d'escorrentia. La velocitat amb què circula l'aigua pel seu interior és molt baixa, com també ho és la velocitat amb què renouen tota la seva capacitat. Per això, la desalinització d'un aqüífer és un procés molt lent.

Altres casos de contaminació i degradació de la qualitat de l'aigua són deguts als residus urbans o industrials, als fertilitzants i pesticides o als productes petrolífers.

La contaminació per vertits urbans està poc estudiada, i normalment es deu a l'abocament a torrents d'aigües residuals que llavors s'infiltra a l'aqüífer. Molts de municipis de Mallorca no tenen xarxa de clavatgeria, i les aigües residuals se'n van a pous negres que a més d'un lloc han provocat greus problemes de contaminació. També els residus sòlids són una font de contaminació per la infiltració de l'aigua de pluja que prèviament ha travessat els femers.

Tampoc estan gaire estudiades les conseqüències de les activitats industrials sobre els aqüífers, segurant per no presentar uns volums preocupants. De totes maneres, són potencialment contaminants les indústries alimentàries o de begudes, tèxtils, papereres, curtius, químiques, tintoreria, etc. Més seriosament preocupant és la contaminació per la presència d'hidrocarburs a zones properes a l'aeroport de Son Sant Joan, on els sondes realitzats per drenar les aigües pluvials arrossegueu sempre certes quantitats de residus petrolífers que afecten a la zona situada als voltants.

Les activitats agrícoles estan provocant problemes de contaminació per l'ús de pesticides herbicides i adobs. De fet, a zones com el Pla de Sant Jordi o Sa Pobla es donen altes concentracions de nitrats. Les concentracions solen estar entre 60 i 90 mg/l, una mica menys a la plana pobleira. A la zona de Campos, la contaminació biològica és deguda a la seva activitat ramadera.

Conclusions

Una correcta utilització dels recursos fa necessari dur a terme una sèrie d'estudis de tipus climatològics, geològics, i de demanda i consum. En base a aquests estudis podrem establir el balanç hídric, que no és més que la comparació entre els recursos utilitzables i les demandes.

De tot el que s'ha dit, es pot concloure que l'aigua és un recurs molt limitat, que depèn exclusivament de la pluviometria de l'illa. Si se segueix la tendència actual, les demandes superaran en pocs anys els recursos disponibles.

Les línies a seguir són, per tant, les que ens duen a reduir el màxim la demanda, unita a l'aprofitament màxim de l'aigua utilitzada.

Entre d'altres mesures a adoptar, podem destacar: planificació agrícola de l'illa en funció dels tipus de sòl, qualitat d'aigua,

	Recursos totals	Recursos utilitzables	Recursos utilitzats	
Serra de Tramuntana	125	85-100	75	Agricultura: 330/o Població: 660/o
Pla	210	175-180	170	Agricultura: 800/o Població: 200/o
Serres de Llevant	60	40-45	40	Agricultura: 600/o Població: 400/o
MALLORCA	395	300-325	285	Agricultura: 730/o Població: 270/o

Disponibilitat i consum actual d'aigua a Mallorca. Les xifres, expressades en Hectòmetres cúbics anuals. Dades del Servei Hidràulic.

Llista alfabètica d'algunes plantes afrodisíiques

ALL.— Tonificant i revitalitzador, només té l'inconvenient de la seva penetrant olor.

ANIS.— El "tornamarrs" dels antics. A més d'infusió o sota forma d'alcohol s'usa també, com el fenoll, per a regar l'interior dels peixos abans de ficar-los al forn.

API.— Conegut també com la planta de la lluna o selenó, és un símbol de la fertilitat. Es pot prendre en forma de suc i també cru mesclat amb les amanides o el cuinat.

BERBENA.— Una de les plantes dedicades a Afrodita. La seva essència és molt característica.

BORRATJA.— Encara que estigui molt desacreditada és també vitalitzant i miraculosa. Nostradamus l'inclou en alguns dels seus preparats. Es pot fer una sopa amb les fulles i flors.

CANYELLA.— Una de les essències més estimades. Té una àmplia gamma d'usos: des de la perfumeria fins a la cuina passant per l'encens.

CEBA.— Companya de fatigues de l'all en els avantatges i inconvenients. Es pot prendre en sucs, amanides, condimentada, cuinada...

CLAVELL.— Com a condiment no confondre'l amb la flor, és una espècie molt coneguda que prové del claveller (*Caryophyllus aromaticus*). Es pot prendre en infusions, per a adobar postres, carns de porc, cuixot torrat, vins calents i també serveix com a reconstituent en pols mesclada amb mel com si fos una confitura.

COMI.— El seu oli era conegut com l'oli de Venus. Amb els seus grans, o en pols, podeu regar salses, formatges o cereals... Amb ella es fa l'especial pa de comí.

CORIANDRE.— També anomenat celiandre. Aro-

màtica i estomacal, els seus grans s'usen per a adobar salses i picants.

CURCUMA.— A les herboristeries la trobareu en pols o en petits trossos assecats. Mesclada amb altres espècies s'usa per a condimentar cuinats, salses (curry, sobretot) i diversos plats. Existeix també en forma de tintura.

FARIGOLA.— També anomenada frígola. No només és revitalitzadora, sinó que també protegeix contra les infeccions.

FENOLL.— S'usa com a condiment en cuinats i amanides. També es poden regar peixos al forn. El seu oli serveix per a fabricar la famosa absenta, tan estimada pels pintors impressionistes.

GALANGA.— Originària la Xina, es cultiva també a Europa. A les herboristeries el trobareu en pols o en petits trossos assecats

que són el rizoma de la planta. A totes les botàniques es ven en forma de tintura.

GINEBRA.— També anomenat ginebró. Els seus fruits negres es fan servir per a fabricar la ginebra i l'"aquavit" danès. A Alemanya l'usen per a acompanyar el choucrut.

GINGEBRE.— És una espècie que s'usa com a condiment i també per fer la beguda "ginger-ale".

GINSENG.— Arrel de forma antropomòrfica, que s'assembla a la mítica mandràgora. Es ven a les herboristeries i s'usa en infusions.

LLORER.— Planta estimada per Baco, sagrada per a diverses cultures antigues. Sobretot s'usa com a condiment en els frits.

MENTA.— Molt aromàtica, forma part de les infusions màgiques, amanides, begudes reconstituents

MOSTASSA.— Les seves substàncies picants causen excitació. S'usa com a condiment per a acompanyar carns, peixos i altres plats.

NOU MOSCADA.— El seu nom científic deriva del grec "myristikos", olorós. I, abans de tot, és una afrodisíac olfactiva, que adoba purés, frits i altres plats.

PEBREBO.— El pebreboner és probablement la més antiga i preciosa de les espècies. És l'animadora de carns, peixos, frits i altres plats.

ROMANI.— Una altra planta aromàtica que té una multitud d'usos: a perfumeria, en infusions, en amanides, en frits i cuinats, en carns i peixos al forn, etc...

ROSA.— Un dels perfums més famosos de la història. Avicenna fabricà amb els seus pètals una famosa beguda tonificant.

SAFRA.— Té propietats estimulants i els seus estigmes, assecats o en pols, obtenen un alt preu al mercat. Hi ha tintures d'usos variats però, generalment, s'usa com a condiment de diferents tipus d'arròs, salses, etc...

SAJOLIDA.— Aromàtica, d'origen mediterrani. El seu nom científic, "Satureja Hortensis" es creu que deriva de la paraula sàtir. S'usa en infusions i en amanides.

SALVIA.— Com el romaní i la menta, és usada per a moltes coses.

VAINILLA.— Pertany a la família de les orquídies, la qual cosa gairebé ho diu tot sobre els seus poders. Com la canyella, i amb ella, és usada en les postres, begudes i perfums.

XILE.— Són petits pebrets verds i rojos de l'Amèrica del Sud, molt picants. El xile amb carn és un dels plats més coneguts de Mèxic.

Dona i salut

Planificació familiar i reproducció

Sabem que la sexualitat no és tan sols un instint biològic que s'ereix per a la reproducció i, de tota manera, per falta d'informació hi ha encara molts fills no deistjats.

El control de la capacitat reproductora ha estat una preocupació humana constant des de l'antiguitat.

Ja en els papirs egipcis, el d'Ebers que data del segle XVI abans de Crist, hi figura la descripció d'un tap vaginal elaborat amb un tipus de planta d'acció molt semblant a alguns actuals espermicides.

A Grècia, en la primera meitat del segle II abans de Crist, Soranus, un gran ginecòleg de l'antiguitat, va escriure un compendi de contracepció que constitueix segurament el més brillant i original escrit sobre el tema fins al segle XIX.

Ha estat amb el segle XX ben avançat quan el concepte de planificació familiar s'ha imposat, vinculat a dos factors com són el benestar individual i la salut.

Per tant, la planificació familiar persegueix de forma directa el benestar individual i per a aconseguir-lo s'han suggerit aquestes recomanacions generals:

—Inici dels embarassos després dels 18 anys.

—Interval mínim de dos anys entre dues gestacions.

—No sobrepassar el nombre total de quatre fills.

—Evitar els embarassos després dels 35 anys.

—Possibilitat d'esterilització (home o dona) després d'haver tingut la família desitjada.

Així, la regulació de la fecunditat és una necessitat imprescindible per a

aconseguir una major salut, desenvolupament i condicions de vida, tan per la mare com per al fill.

La primera passa ha d'ésser la facilitació d'informació i educació correctes sobre la reproducció, començant pels adolescents.

Aquesta informació ha d'anar destinada a:

—Estimular el desenvolupament d'actituds responsables envers la conducta sexual.

—Ensenyar la fisiologia de la reproducció.

—Informar als adolescents sobre el risc d'un embaràs prematur.

—Enfortir la seva motivació per a l'ús d'anticonceptius.

—Proveir d'informació necessària sobre la disponibilitat de l'anticoncepció.

L'objectiu que es pretén aconseguir amb aquests mètodes anticonceptius és el de interferir el procés de reproducció en alguns dels seus estadis fisiològics, per a tal cosa comptam avui amb tota una sèrie de tècniques, unes tradicionals i d'altres més recents.

Comptam amb agents farmacològics, mètodes de ritme, obstrucció quirúrgica de les trompes de Falopi, el dispositiu intrauterí, el diafragma i els espermicides, el preservatiu, la vasectomia.

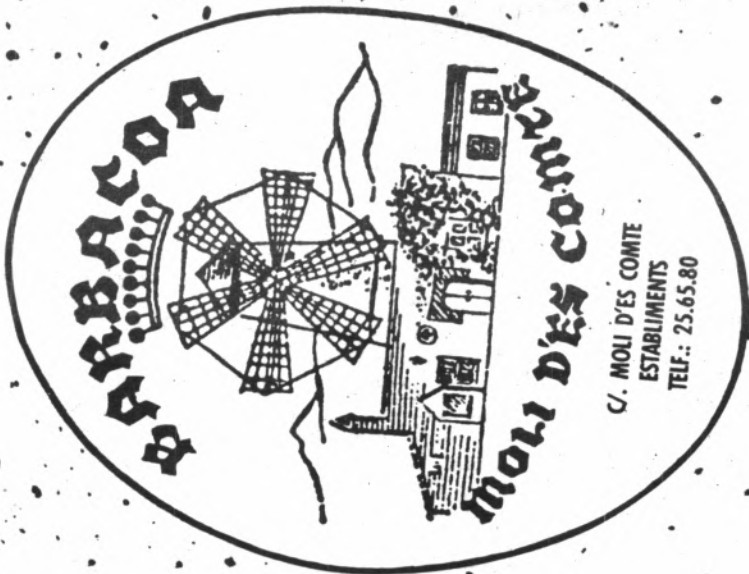
Un cop conegudes les distintes tècniques anticonceptives, es planteja el problema d'escollir el mètode adequat. Les preferències de la persona o de la parella són decisives.

La tasca de l'especialista en planificació familiar serà, doncs, la d'orientar i aconsellar la forma que ell cregui més adient, tenint present les inclinacions i preferències.

Menú per a enyorats

Podeu començar amb una amanida de pebres vermells, amanits amb ginebre. Després, podeu servir un arròs amanit amb curry. Com a plat fort unes ostres, caviar, alguna casta de marisc o un peix amb fenoll. De postre unes nates, llet frita o qualsevol altre tipus de dolç que parti molta canyella i vainilla. En lloc de cafè, una infusió d'anís, romaní i menta o ginseng. El capítol de begudes és molt important. El cava, el vodka amb pebrebo, l'"aquavit" i el tequila són molt recomanables; encara que no s'ha d'abusar

de les begudes per què les conseqüències podrien resultar contràries a les que voldríeu. En canvi heu de desconfiar dels licors. Mentres tant, podeu cremar pastonets aromatitzats amb essència de rosa, gerani, gessamí, romaní, canyella o vainilla que faran meravelles. En última instància tot depèn del bon gust i del temperament de cadascú. Per què, a les receptes amoroses, l'amanit i, sobretot, el toc personal dels cuiners és, així com en tota la bona cuina, allò que constitueix el secret de l'èxit.

FELICES Fiestas

RESERVAS CENTRALIZADAS
A LOS NUMEROS
264350 - 264354 - 264358

RESTAURANTE - ESPECTACULO

*atentamente
J. Casas*